

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.

ROCZNE SKONSOLIDOWANE

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA OKRES 12 MIESIĘCY

ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 r.

Spis treści:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
INFORMACJE DODATKOWE O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Zarządu FERRUM S.A. oraz Rady Nadzorczej FERRUM S.A.....	12
3. Podstawa sporządzenia	12
4. Metody wyceny aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, przychodów i kosztów.....	13
5. Opublikowane interpretacje zatwierdzone przez UE i zastosowane przez Grupę.....	23
6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie zostały zastosowane przez Grupę.....	25
7. Korekty dotyczące sprawozdań lat poprzednich oraz zmiany prezentacji	26
8. Zarządzanie ryzykiem	26
9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym.....	29
10. Wpływ zmian w składzie Grupy Kapitałowej	29
DODATKOWE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE.....	30
Nota 1 / Wartości niematerialne /	30
Nota 2a / Rzeczowe aktywa trwałe /.....	30
Nota 2b / Rzeczowe aktywa trwałe /.....	31
Nota 3 / Prawo do użytkowania aktywów /	32
Nota 4 / Instrumenty finansowe /	32
Nota 5 / Nieruchomość inwestycyjna /	33
Nota 6 / Zapasy /	35
Nota 7 / Należności handlowe oraz pozostałe należności /	35
Nota 8 / Kapitał podstawowy oraz akcje własne /.....	37
Nota 9 / Rezerwy na zobowiązania/.....	38

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Nota 9a / Rezerwy na świadczenia pracownicze /	38
Nota 10 / Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania /	41
Nota 11 / Pochodne instrumenty finansowe /	42
Nota 12 / Kredyty i pożyczki /	43
Nota 13 / Przychody ze sprzedaży /	45
Nota 14 / Koszty według rodzaju /	46
Nota 15 / Pozostałe przychody operacyjne /	46
Nota 16 / Pozostałe koszty operacyjne /	46
Nota 17 / Przychody i koszty finansowe /	47
Nota 18 / Odroczonego podatku dochodowego /	47
Nota 19 / Podatek dochodowy /	48
Nota 20 / Zysk/strata na jedną akcję /	49
Nota 21 / Nota objaśniająca do rachunku przepływów pieniężnych /	50
Nota 22 / Aktywa i zobowiązania warunkowe /	50
Nota 23 / Informacje o znaczących zdarzeniach jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy nie uwzględnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat /	51
Nota 24 / Inne informacje /	53
Nota 25 / Transakcje z jednostkami powiązаныmi /	53
Nota 26 / Dane dotyczące wynagrodzenia i pożyczki dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej /	54
Nota 27 / Informacja o umowach zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych /	55
Nota 28 / Zatwierdzenie sprawozdania finansowego /	55
Nota 29 / Działalność zaniechana /	55
Nota 30 / Informacje dotyczące segmentów działalności /	55

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2018 r.
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe		171 424	156 555
1. Aktywa niematerialne	1	2 657	2 130
2. Rzeczowe aktywa trwałe	2	104 217	114 995
3. Prawo do użytkowania aktywów	3	23 203	-
4. Aktywa z tytułu podatku odroczonego		-	-
5. Nieruchomości inwestycyjne	6	40 477	38 796
6. Aktywa finansowe	4	-	-
7. Inne należności długoterminowe	7	870	634
II. Aktywa obrotowe		230 511	170 622
1. Zapasy	6	91 143	61 017
2. Należności z tytułu dostaw i usług	7	69 784	65 508
3. Pozostałe należności	7	50 654	28 721
4. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		399	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		18 531	15 376
Aktywa razem		401 935	327 177
PASYWA			
I. Kapitał własny	8	121 230	128 762
1. Kapitał akcyjny		178 946	178 946
2. Akcje własne		-	-
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej		34 141	34 141
4. Pozostały kapitał zapasowy		21 948	14 726
5. Kapitał rezerwowy		13 008	13 008
6. Kapitał z aktualizacji wyceny		2 548	2 548
7. Pozostały kapitał		-682	-556
8. Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty		-128 679	-114 051
II. Zobowiązania długoterminowe		23 255	70 362
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	1 363	1 354
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	9	3 809	3 752
3. Kredyty i pożyczki		-	62 291
4. Inne zobowiązania długoterminowe		225	328
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	10	17 858	2 637
III. Zobowiązania krótkoterminowe		257 450	128 053
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	9	1 554	1 436
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	9	1 070	1 326
3. Kredyty i pożyczki	12	163 360	19 990
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10	69 056	59 323
5. Pozostałe zobowiązania	10	17 975	19 153
6. Pochodne instrumenty finansowe		-	-
7. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	2 062
8. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	10	4 435	24 763
Pasywa razem		401 935	327 177

Noty przedstawione na stronach 9-56 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Noty	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018r.
Działalność kontynuowana			
I. Przychody ze sprzedaży	13	449 426	353 171
1. Przychody ze sprzedaży produktów		427 691	343 372
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		21 735	9 799
II. Koszt własny sprzedaży	14	417 119	327 075
1. Koszt własny sprzedanych produktów		395 703	317 063
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		21 416	10 012
III. Zysk brutto ze sprzedaży		32 307	26 096
IV. Pozostałe przychody operacyjne	15	6 849	3 997
V. Koszty sprzedaży		7 854	4 340
VI. Koszty ogólnego zarządu		20 234	19 448
VII. Pozostałe koszty operacyjne	16	5 579	887
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		5 489	5 418
IX. Przychody finansowe	17	490	1 919
X. Koszty finansowe	17	12 222	11 512
XI. Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-	-
XII. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-6 243	-4 175
XIII. Podatek dochodowy	19	1 163	1 358
- podatek bieżący		381	2 185
- podatek odroczony		782	-827
XIV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-7 406	-5 533
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		57 911 485	51 830 480
Zysk(strata) na jedną akcję zwykłą w PLN		-0,13	-0,11
- podstawowy i rozwodniony z zysku netto			
Zysk(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadające:			-
Właścicielom podmiotu dominującego		-7 406	-5 533
Udziałowcom niekontrolującym		-	-

Noty przedstawione na stronach 9-56 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
I	Zysk (strata) netto	-7 406	-5 533
II	Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-
III	Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-126	-117
	1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem	-155	-144
	- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych		
	2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	29	27
	3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-126	-117
IV	Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	-7 532	-5 650
	Całkowite dochody ogółem przypadające: Właścicielom podmiotu dominującego Udziałowcom niekontrolującym	-7 532	-5 650

Noty przedstawione na stronach 9-56 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 r.	75 839	-12 899	10 449	2 548	12 067	19 851	-439	-105 859	1 557
Zysk/strata netto za 2018 r.	-	-	-	-	-	-	-	-5 533	-5 533
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-144	-	-144
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.	-	-	-	-	-	-	27	-	27
Emisja akcji	103 107	-	23 692	-	-	-	-	-	126 799
Sprzedaż akcji własnych	-	12 899	-	-	-	-6 843	-	-	6 056
Podział wyniku za 2017 rok	-	-	-	-	2 659	-	-	-2 659	-
Razem całkowite za 2018 r.	103 107	12 899	23 692	-	2 659	-6 843	-117	-8 192	127 205
Stan na 31 grudnia 2018 r.	178 946	-	34 141	2 548	14 726	13 008	-556	-114 051	128 762
Za okres 01.01.-31.12.2019 r.									
Stan na 1 stycznia 2019 r.	178 946	-	34 141	2 548	14 726	13 008	-556	-114 051	128 762
Zysk/strata netto za 2019 r.	-	-	-	-	-	-	-	-7 406	-7 406
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-155	-	-155
Podatek dochodowy odroczone z tyt. przeszacowania świadc. pracow.	-	-	-	-	-	-	29	-	29
Podział wyniku za 2018 rok	-	-	-	-	7 222	-	-	-7 222	-
Razem całkowite dochody za 2019 r.	-	-	-	-	7 222	-	-126	-14 628	-7 532
Stan na 31 grudnia 2019 r.	178 946	-	34 141	2 548	21 948	13 008	-682	-128 679	121 230

Noty przedstawione na stronach 9-56 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) brutto	-6 243	-4 174
II. Korekty razem	-18 078	-36 451
1. Amortyzacja	13 542	13 335
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-
3. Odsetki i udziały w zyskach	10 419	5 082
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	-244	-404
5. Zmiana stanu rezerw	-217	-1 117
6. Zmiana stanu zapasów	-30 126	-23 268
7. Zmiana stanu należności	-26 024	-21 449
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	16 795	-8 494
9. Podatek dochodowy zapłacony	-2 903	-136
10. Inne korekty – wycena nieruchomości inwestycyjnej, odpisy na środki trwałe	680	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) – metoda pośrednia	-24 321	-40 625
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	367	703
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	302	540
2. Wpływ aktywów finansowych z pozostałych jednostek	-	152
3. Inne wpływy inwestycyjne	65	11
II. Wydatki	13 230	6 674
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	13 230	6 674
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-12 863	-5 971
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	79 854	78 067
1. Sprzedaż akcji własnych	-	6 086
2. Kredyty i pożyczki	78 524	67 554
3. Inne wpływy finansowe	1 330	4 427
II. Wydatki	39 515	21 766
1. Spłaty kredytów i pożyczek	31 189	17 216
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu	4 335	3 661
3. Odsetki	3 991	858
4. Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	31
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	40 339	56 301
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	3 155	9 705
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	3 155	9 705
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu	15 376	5 671
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	18 531	15 376
- o ograniczonej możliwości dysponowania	428	

Noty przedstawione na stronach 9-56 stanowią integralną część niniejszego rocznego sprawozdania

INFORMACJE DODATKOWE O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Podstawowe informacje o podmiocie sporządzającym sprawozdanie finansowe:

FERRUM S.A. jest Spółką akcyjną notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Polsce.

FERRUM Spółka Akcyjna (do 24.01.2005 roku Huta FERRUM S.A)

ul. Porcelanowa, nr 11, kod 40-246, poczta Katowice, jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **KRS: 0000063239**,

- **PKD: 2420Z** Produkcja rur stalowych.

- **sektor** wg klasyfikacji GPW w Warszawie: **przemysł metalowy**,

Spółka została utworzona w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Huta "FERRUM" w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w oparciu o art. 7 ustawy o Narodowych Funduszach Inwestycyjnych, w dniu 8 marca 1995 r. na czas nieokreślony.

W skład Spółki nie wchodzi wewnątrzne jednostki organizacyjne, które samodzielnie sporządzają sprawozdania finansowe.

FERRUM S.A. jest jednostką dominującą i sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe. W skład grupy kapitałowej wchodzi następujące spółki:

- FERRUM S.A. - jednostka dominująca wyższego szczebla,
- ZKS FERRUM S.A. – jednostka zależna bezpośrednio kontrolowana przez jednostkę dominującą,
- FERRUM MARKETING Sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio kontrolowana przez jednostkę dominującą,
- ROCKFORD Sp. z o.o. - jednostka zależna bezpośrednio kontrolowana przez jednostkę dominującą.

Jednostka dominująca posiada 100% akcji/udziałów w jednostkach zależnych.

W dniu 28 stycznia 2019 roku w wyniku wykonaniu Prawa Put prawo własności 100% udziałów ROCKFORD Sp. z o.o. przeszło na FERRUM S.A.

Prezentowane sprawozdanie finansowe dotyczy sprawozdania skonsolidowanego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według stanu na 31 grudnia 2019 roku obejmujące okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównywalne według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Jednostce Dominującej skumulowana strata netto za bieżący rok oraz straty z lat ubiegłych przekraczają sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jedną trzecią kapitału zakładowego, co zgodnie z art. 397 Kodeksu spółek handlowych powoduje konieczność zwołania walnego zgromadzenia przez zarząd celem podjęcia uchwały, co do dalszego istnienia Spółki. Zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej, pomimo spełnienia art. 397 Kodeksu spółek handlowych oraz ujemnych wyników finansowych w 2019 roku, nie istnieje znaczące ryzyko zagrożenia kontynuowania działalności.

W dniu 28 czerwca 2019 roku zgodnie z art. 397 Kodeksu spółek handlowych Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło Uchwałę nr 26/2019 o kontynuowaniu dotychczasowej działalności FERRUM S.A..

Zarząd FERRUM S.A. po dokonaniu wnikliwej analizy sytuacji finansowej FERRUM S.A. oraz obowiązujących przepisów prawa stwierdził, że posiadany przez Jednostkę Dominującą majątek, poprawiające się warunki rynkowe,

w szczególności znaczny wzrost wartości zamówień rur do przesyłu gazu sprawiają, że przyjęcie założenia kontynuowania działalności jest uzasadnione.

W związku z przeprowadzonym procesem oddłużenia Jednostki Dominującej w 2018 roku poprzez konwersję zobowiązań na akcje oraz odblokowaniu możliwości pozyskiwania finansowania zewnętrznego Grupa jest w stanie zdobywać i realizować duże kontrakty. W dniu 21 stycznia 2019 roku Zarząd Jednostki Dominującej zawarł z Bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. umowę kredytu odnawialnego, na podstawie której Bank udzielił Spółce FERRUM S.A. kredytu obrotowego w celach związanych z bieżącą działalnością, w szczególności regulowanie zobowiązań i zasilenie kapitału obrotowego. W związku z faktem, iż kredyty i pożyczki mają termin wymagalności poniżej 1 roku na dzień 31 grudnia 2019 roku, Jednostka Dominująca w I kwartale 2020 roku podpisała z pożyczkodawcami aneksy wydłużające spłatę. Zarząd Spółki FERRUM S.A. prowadzi dalsze rozmowy w celu pozyskania refinansowania długoterminowego oraz nowego finansowania.

W dniu 28 stycznia 2019 roku Jednostka Dominująca nabyła udziały spółki ROCKFORD Sp. z o.o., stając się jedynym udziałowcem. W związku z tym Grupa stała się właścicielem linii do produkcji asortymentu rur spiralnie spawanych, które nie były dotychczas produkowane w Polsce. Dzięki nowej linii produkcyjnej Grupa zwiększa moce produkcyjne oraz poszerza gamę oferowanych produktów. Inwestycja kapitałowa umożliwiła dywersyfikację produktową oraz dopasowanie oferty do potrzeb rynkowych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zidentyfikowano zarówno okoliczności wynikające z pandemii koronawirusa wpływające na kontynuowanie działalności przez Grupę, jak i opisane w niniejszym raporcie ryzyka. Grupa przeanalizowała sytuację w kontekście COVID-19 w oparciu o rozpatrywane scenariusze w obszarze płynności i zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej. Grupa dokonała oszacowania wpływu COVID-19 m.in. na jej zdolność do ściągania należności, regulowania zobowiązań, uzyskiwania przyszłych przychodów i realizowania dostaw, wpływu potencjalnych spadków cen produktów Grupy, ograniczeń dostępu do finansowania, jak również na ponowną ocenę osądów zastosowanych przy opracowywaniu szacunków.

Na dzień sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa zidentyfikowała następujące ryzyka mogące mieć wpływ na możliwość kontynuacji działalności:

1. Utrata płynności finansowej związana z koniecznością spłaty krótkoterminowych zobowiązań pożyczkowych/kredytowych.

Grupa posiada zadłużenie w instytucjach finansowych w wysokości 163 mln PLN, którego termin wymagalności przypada w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Konieczność spłaty tych wierzytelności mogłaby skutkować utratą płynności przez Grupę. Grupa podjęła rozmowy z wierzycielami dotyczące restrukturyzacji i możliwości przesunięcia terminów wymagalności zadłużenia. Aktualnie Emitent pozyskał od Watchet Sp. z o. o. oraz FIPP FIZAN pisemne potwierdzenie refinansowania długu krótkoterminowego na dług długoterminowy dostosowanego do możliwości spłat przez Spółkę Dominującą w kwocie 97 mln PLN przypadającego na drugą połowę 2020 r.

W zakresie minimalizacji powyżej opisanego ryzyka Grupa planuje skorzystać z finansowania w ramach tarczy antykryzysowej. Dodatkowo ZKS FERRUM S.A. jest na etapie rozpatrywania przez Banki wniosków kredytowych o odnowienie linii kredytowych na kolejny rok.

2. Ryzyka związane z obecną sytuacją epidemiologiczną.

Grupa na bieżąco analizuje możliwy wpływ obecnej sytuacji epidemiologicznej na działalność Spółek. Na dzień sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania zidentyfikowane zostały następujące obszary, które są narażone na ryzyko:

- istotne pogorszenie się ściągальności należności od klientów Grupy,
- spadek zapotrzebowania na produkty Emitenta związany z ogólną recesją gospodarczą i przesunięciem programów inwestycyjnym,
- ograniczenie popytu na produkty ZKS FERRUM S.A. w dłuższym okresie w związku z ograniczeniami programów inwestycyjnych,

- przestoje produkcyjne związane z absencją pracowników – skutkujące przerwami w produkcji i niższym wolumenem,
- problemy logistyczne związane z dostawą wsadu produkcyjnego i sprzedaży rur.

Grupa podjęła działania nakierowane na zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom takie jak zapewnienie środków ochrony osobistej, umożliwienie pracy zdalnej dla pracowników administracyjnych, wydanie i egzekwowanie zarządzeń odnośnie zachowania bezpieczeństwa w pracy, które bezpośrednio przekładają się na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia postępu produkcyjnego. Zostały podjęte czynności polegające na dywersyfikacji niektórych dostawców surowców, aby zapewnić płynność dostaw materiałów bezpośrednio produkcyjnych. Grupa na bieżąco analizuje możliwości dostosowania planów produkcyjnych do posiadanych zleceń uwzględniając możliwości przesunięć w terminach podpisania kontraktów i ich realizacji w przypadku wystąpienia takiej konieczności. Grupa ma odpowiednio ubezpieczone należności handlowe oraz dla wybranych kontrahentów stosuje faktoring bez regresu, co minimalizuje potencjalne problemy ze ściągalsnością należności oraz polepsza płynność. Spółka Dominująca na ten moment nie odnotowała spadku przychodów spowodowanych pandemią. Realizowana jest produkcja pod zamówienia, które nie są obarczone ryzykiem wstrzymania. Jednakże na rynku zauważalne są modyfikacje terminów rozpoczęcia przetargów, zmiany daty ich realizacji związane z przesunięciem terminów rozpoczęcia inwestycji oraz uzależnienie przyszłych postępowań od decyzji podmiotów publicznych. W związku z tym, Emitent szacuje, iż wpływ pandemii na wysokość uzyskiwanych przychodów może mieć większe znaczenie w drugim półroczu. Natomiast ZKS FERRUM S.A. niezależnie od pojawiających się ostatnio sygnałów o spowolnieniu w realizacji inwestycji szacuje, że dzięki stopniowemu odmrażaniu gospodarki inwestorzy wznowią planowane projekty, a poczynione w Spółce inwestycje i szeroka baza stałych klientów, pozwolą ZKS Ferrum S.A. na utrzymanie stabilnej pozycji. Spółka posiada bowiem plan sprzedaży na 2020 rok w pełni oparty o portfel zamówień. Ryzyko ewentualnych przesunięć realizacji kontraktów zostało uwzględniane w opracowaniu wpływu COVID-19 na wyniki Spółki w 2020 roku. Spółka jest w stałym kontakcie z klientami i monitoruje aktualną sytuację na trwających projektach. Na ten moment tylko jeden kontrahent poinformował o wstrzymaniu realizacji niektórych prac i konieczności zawieszenia prac na czas bliżej nieokreślony w związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa, przedstawiając przy tym propozycje wydłużenia terminu zapłaty należności w okresie do jednego roku. Mając na uwadze doświadczenia wynikające z kryzysu w branży inwestycyjnej w latach 2009-2010 ZKS FERRUM S.A. nie identyfikuje ryzyka, aby spadek popytu na poziomie 20-30% rocznie mógł wpłynąć na zdolność do kontynuowania działalności. Spółka skalkulowała w ramach scenariusza związanego z COVID-19 spadek zakładanego przychodu o 35% w odniesieniu do posiadanego portfela zamówień na 2020 rok oraz wykorzystanie w maksymalnej wysokości posiadanych limitów kredytowych (wg stanu na 31 grudnia 2019 niewykorzystany limit kredytowy wynosił 11 mln zł). Ponadto, przy realizacji niektórych kontraktów Spółka otrzymuje zaliczki na poczet realizacji zleceń. Stosowane są również zapisy w umowach o częściowym fakturowaniu po zakupie materiałów. Oceniając skalę możliwych do zaistnienia zdarzeń kryzys może ograniczyć dalszy rozwój Spółki, ale nie wpłynie na zdolność ZKS FERRUM S.A. do kontynuowania działalności. Zarząd Spółki zależnej przyjął również plan awaryjny w zakresie możliwych działań, które będą podejmowane w zależności od rozwoju sytuacji. W razie istotnego pogorszenia na rynku branży inwestycyjnej na poziomie spadku popytu powyżej 50% Zarząd przewiduje wprowadzenie programu oszczędności kosztowych, dywersyfikację produkcji na branżę nie dotkniętą przez kryzys, zmianę sposobu kontraktowania oraz ewentualne przestoje produkcyjne. Wszelkie działania związane z zabezpieczeniem działalności nie mogą być określone na sztywno w chwili obecnej, bo zakres rozwiązań musi być wynikiem bieżącego oddziaływania gospodarki i w sposób elastyczny uwzględniać rozwiązania możliwe do wprowadzenia.

Ze względu na unikalność sytuacji, Grupa nie jest w stanie przewidzieć wszystkich możliwych sytuacji, które mogą wpłynąć na działalność operacyjną i wyniki finansowe Grupy. Nie jesteśmy również w stanie oszacować pełnego wpływu zaistniałej sytuacji na Grupę. Zarząd Spółki Dominującej przeanalizował szereg scenariuszy określając możliwą skalę problemów powiązanych z zagrożeniami wykazanymi powyżej.

W związku z powyższym, Zarząd Spółki Dominującej na bazie przeprowadzonej analizy ryzyk, obecnej wiedzy oraz podejmowanych i przewidywanych działań potwierdza, że przyjęcie założenia kontynuowania

działalności przez Grupę jest uzasadnione pomimo trudności w ocenie dokładnego wpływu COVID-19 na przyszłe wyniki finansowe.

Biorąc pod uwagę powyższe Zarząd Spółki Dominującej postanowił sporządzić skonsolidowane sprawozdanie finansowe przyjmując zasadę kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości w niezmnieszonym istotnie zakresie.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia korekt wyceny aktywów i zobowiązań, które byłyby konieczne, gdyby Grupa nie była w stanie kontynuować działalności.

2. Skład Zarządu FERRUM S.A. oraz Rady Nadzorczej FERRUM S.A.

Skład Zarządu FERRUM S.A. na 31 grudnia 2019 r. był następujący:

- Krzysztof Kasprzycki - Prezes Zarządu, Dyrektor Zakładu
- Honorata Szlachetka - Wiceprezes Zarządu ds. finansowych

Z dniem 11 października 2019 roku Rada Nadzorcza odwołała Pana Łukasza Warczyka z funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki.

Skład Rady Nadzorczej FERRUM S.A. na 31 grudnia 2019 był następujący :

- Marek Warzecha - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Zbigniew Karwowski - Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Dariusz Samolej - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- prof. dr. hab. Andrzej Szumański - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Kasperek - Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Łatała - Członek Rady Nadzorczej,
- Aleksander Wlezień - Członek Rady Nadzorczej.

Z dniem 28 czerwca 2019 roku z funkcji Członka Rady Nadzorczej zrezygnował Pan Krzysztof Wilgus. W tym samym dniu uchwałą nr 28/2019 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało nowego Członka Rady Nadzorczej Pana Wiesława Łatała.

3. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej "FERRUM" S.A. zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE). Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnej i instrumentów pochodnych, które są wycenione w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową jednostki, efektywność finansową i przepływy pieniężne.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, jednostka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym

jednostki ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSSF 16 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach uznawanych za racjonalne w danych okolicznościach i stanowią podstawę do określenia wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, które nie wynikają bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczne wartości mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujmowana w okresie, w którym dokonano zmiany lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych.

Osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd Jednostki Dominującej, które mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w notach dodatkowych informacji objaśniających.

Przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego dokonano szacunków księgowych i założeń w szczególności przy określeniu kosztów amortyzacji środków trwałych i aktywów niematerialnych, wyceny zapasów, wyceny należności oraz nieruchomości inwestycyjnych, określenia wartości rezerw oraz wyceny aktywów i rezerwy z tyt. podatku odroczonego. Przyjęte założenia i szacunki księgowe mogą ulec zmianie w przyszłości, co może mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w przyszłych okresach.

Przyjęte założenia zostały opisane w punkcie 4 sprawozdania.

4. Metody wyceny aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, przychodów i kosztów

Konsolidacja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki w odniesieniu, do których Grupa ma prawo sprawowania kontroli.

Definicja kontroli zgodnie z MSSF 10 obejmuje trzy elementy:

1. władze nad podmiotem inwestycji (jednostką zależną),
2. ekspozycję lub prawo do zmiennych zwrotów wypracowanych w wyniku zaangażowania w dany podmiot inwestycji,
3. zdolność do sprawowania władzy inwestora w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów wypracowanych przez podmiot inwestycji.

Wymienione elementy powinny być spełnione łącznie.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Eliminowane są przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę.

Transakcje i salda w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, jeżeli pozycje podlegają przeszacowaniu. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty dotyczące różnic kursowych Grupa ujmuje w pozycji przychody/koszty finansowe.

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych jak również walutą prezentacji Grupy.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów oraz rachunku zysków i strat przelicza się na EURO z uwzględnieniem następujących kursów:

1) kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu

- 31.12.2019 r. - kurs ogłoszony przez NBP - tabela 251/A/NBP/2019 z dnia 31.12.2019 tj. 4,2585 zł

- 31.12.2018 r. - kurs ogłoszony przez NBP - tabela 252/A/NBP/2018 z dnia 31.12.2018 tj. 4,3000 zł

2) kursu średniego w każdym okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:

2019 r. - 4,3018 zł

2018 r. - 4,2669 zł

Do przeliczenia poszczególnych pozycji bilansu przyjęto kurs obowiązujący na ostatni dzień każdego okresu, czyli na dzień 31 grudnia 2019 r. - 1 EUR = 4,2585 PLN, na 31.12.2018 roku - 1 EUR = 4,3000 PLN.

Do przeliczenia poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat przyjęto kurs średni w okresie (średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca), czyli za 12 miesięcy 2019 r. - 1EUR=4,3018 PLN, a za 12 miesięcy 2018 r. - 1EUR=4,2669 PLN.

Do przeliczenia poszczególnych pozycji rachunku przepływu środków pieniężnych przyjęto kurs średni w okresie (średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca), czyli za 12 miesięcy 2019 r. - 1EUR= 4,3018 PLN, a za 12 miesięcy 2018 r. - 1EUR=4,2669 PLN.

Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne ujmują się początkowo w księgach według cen ich nabycia lub poniesionych na nie kosztów wytworzenia.

Stosowane roczne stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych są następujące:

-koszty prac rozwojowych w ciągu - 10 lat,

-licencje, prawa autorskie i oprogramowanie komputerowe w ciągu - 2 lat,

-pozostałych wartości niematerialnych w ciągu - 5 lat

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartości niematerialne wykazywane są w wartości netto, to znaczy w wartości początkowej pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne.

Nakłady na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu są prezentowane w pozycji wartości niematerialne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i są pomniejszane o dokonane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na mocy decyzji administracyjnej jest ujmowane wyłącznie w pozycjach pozabilansowych w wartości wynikających z wyceny będącej podstawą do naliczenia opłat za wieczyste użytkowanie i nie podlega amortyzacji.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie aktywa niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku i stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione. Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa posiada dokumentację potwierdzającą:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Aby ocenić, czy składnik wartości niematerialnych wytworzony przez Grupę spełnia kryteria dotyczące ujmowania, dzieli się proces powstawania aktywów na:

- etap prac badawczych; oraz
- etap prac rozwojowych.

Nie ujmuje się żadnego składnika aktywów niematerialnych, powstałego w wyniku prac badawczych z uwagi na fakt, iż Grupa nie jest w stanie udowodnić istnienia składnika wartości niematerialnych, który będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Nakłady poniesione na prace badawcze ujmuje się w kosztach w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych są sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni ww. kryteria dotyczące ujmowania pozycji. Koszty te obejmują wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez Zarząd.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe ujmowane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Na moment początkowego ujęcia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje i których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania. Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

Specjalistyczne znaczące części zamienne, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmuje się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmuje się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystywane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w wyniku w momencie ich wykorzystywania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzację zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży, bądź wycofania z użytkowania.

Na dzień, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania, ustalane są okres lub stawka i metoda jego amortyzacji oraz wartość końcowa.

Aktywa amortyzowane są poddawane przeglądowi pod kątem utraty wartości, jeżeli zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Odpis aktualizujący

z tytułu utraty wartości wykazuje się w wysokości, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Niefinansowe aktywa, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, ocenia się na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej środki trwałe wykazane są w wartości netto, to znaczy w wartości początkowej pomniejszonej o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

Przykładowe okresy użytkowania są następujące:

-budynki	25 – 40 lat
-obiekty inżynierii lądowej	10 – 20 lat
-urządzenia techniczne i maszyny	3 – 50 lat
-środki transportu	3 - 16 lat
-komputery i instalacje komputerowe	3 lata

Zarządy Spółek dokonują weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych podlegających amortyzacji. Na dzień bilansowy okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Grupę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez aktywa w przyszłości.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana w produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych ani też
- przeznaczona do sprzedaży w ramach zwykłej działalności.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnej Grupa stosuje model wartości godziwej. Oznacza to, że wartość godziwa nieruchomości to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji między uczestnikami rynku przeprowadzonej na zwykłych warunkach na dzień wyceny.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania, które spełniają definicję nieruchomości inwestycyjnej, prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako nieruchomości inwestycyjne.

Szacunek wartości godziwej przeprowadza się na koniec roku, chyba, że w trakcie okresu zaistnieją zdarzenia lub okoliczności wskazujące na możliwość istotnej zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Produkty gotowe oraz produkcję w toku wycenia się według rzeczywistego kosztu wytworzenia, na który składają się koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnione części kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem danych produktów i produkcji w toku.

Rozchód wyrobów gotowych dokonuje się według cen przeciętnych tj. w wysokości średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia stanu produktów na początek okresu sprawozdawczego i ich przychodów z produkcji w ciągu tego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zapasy są wykazywane w wartości netto, to jest po pomniejszeniu o utworzone na nie odpisy aktualizujące.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ceny sprzedaży. Brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów może także wynikać ze wzrostu szacowanych kosztów przygotowania sprzedaży lub szacowanych kosztów niezbędnych do doprowadzenia sprzedaży do skutku. W takiej sytuacji Grupa dokonuje odpisów aktualizujących na poziomie wartości netto możliwej do uzyskania.

Ponadto Grupa przyjmuje i tworzy odpisy aktualizujące dotyczące:

- wyrobów gotowych – cena możliwa do uzyskania,
- produkcja w toku i materiały – zapasy zalegające powyżej 1 roku – odpis w wysokości od 10% do ceny sprzedaży złomu lub 100% wartości w zależności od długości zalegania.

Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe klasyfikowane są przez Grupę do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach.

Aktywa finansowe wycenione według zamortyzowanego kosztu

Kategoria ta obejmuje pożyczki udzielone, należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Wyceniane klasy aktywów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na aktywa długoterminowe i krótkoterminowe.

Składnik aktywów wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów utrzymywany jest zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące aktywa finansowe zgodnie z modelem oczekiwanych strat kredytowych. Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu dostaw i usług dokonywana jest w horyzoncie czasu do upływu terminu zapadalności należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności oraz odzyskanych należności od kontrahentów. Matryca przewiduje podział należności na grupy: należności terminowe, należności przeterminowane 1-30 dni, należności przeterminowane 31-90 dni, należności przeterminowane 91-180 dni, należności przeterminowane 181-360 dni, należności przeterminowane powyżej 360 dni.

Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenionych w zamortyzowanym koszcie pomniejszone o zyski z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących Grupa ujmuje w wyniku jako przychody i koszty operacyjne, a różnice kursowe prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie. Kategoria ta obejmuje również instrumenty pochodne, o ile nie są przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych lub trwałych w zależności od przewidywanego okresu rozliczenia instrumentu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są początkowo ujmowane w wartości godziwej, natomiast koszty transakcyjne stanowią koszt okresu.

Wycena na dzień bilansowy ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Powyższe zasady rachunkowości dotyczą także zobowiązań finansowych wyrażonych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo niezaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza ich zbyć w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości różnic kursowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach ujmuje się w wyniku finansowym.

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (za wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe oraz aktywa kontraktowe). Model utraty bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych.

Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

Zobowiązania finansowe:

Zobowiązania handlowe

Zobowiązania handlowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Kredyty i pożyczki są następnie wykazywane według skorygowanej ceny nabycia

(zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w zysku lub stracie przez okres obowiązywania odnośnych umów.

Opłaty zapłacone z tytułu udostępnienia kredytu ujmuje się jako koszty transakcyjne kredytu w takim zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że kredyt zostanie wykorzystany w całości lub w części. W tym przypadku opłaty odracza się do czasu wykorzystania kredytu. W takim zakresie, w jakim brak jest dowodów na prawdopodobieństwo wykorzystania całości lub części kredytu, opłata jest kapitalizowana jako zaliczka na poczet usług w zakresie płynności i amortyzowana w okresie kredytowania, do którego się odnosi.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Grupa kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa jako zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty oraz pożyczki.

Grupa jako zobowiązanie wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy klasyfikuje instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń, dla których zmiany wartości godziwej wynikają ze zmian warunków rynkowych, tj. kursów wymiany walut.

Leasing

Leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie jest możliwe. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych i zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego. Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa ujęła składniki aktywów z tytułu praw do użytkowania w postaci prawa wieczystego użytkowania gruntów w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowej stopy procentowej wynoszącej 7,15% dla Spółki Dominującej oraz 5,17% dla ZKS FERRUM S.A. Dodatkowo jako Prawo do użytkowania aktywów Grupa wykazuje aktywa w leasingu, które były prezentowane na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz „Aktywa niematerialne”.

Grupa zadecydowała o zastosowaniu zwolnień przewidzianych przez standard dotyczący leasingów oraz ujęciu w ciężar kosztów umów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 5 000 USD oraz do umów krótkoterminowych.

Nakłady na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu są prezentowane w pozycji Prawa do użytkowania aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i są pomniejszane o dokonane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w zysku lub stracie.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego roku obrotowego i wykazywane jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej zostanie zapłacone.

Dochód do opodatkowania (strata podatkowa) to dochód (strata) za dany okres, ustalony zgodnie z zasadami ustanowionymi przez władze podatkowe, na podstawie których podatek dochodowy podlega zapłacie (zwrotowi).

Obciążenie podatkowe (przychód podatkowy) jest to łączna kwota bieżącego i odroczonego podatku, uwzględniona przy ustalaniu zysku lub straty za dany okres.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych oraz strat podatkowych.

Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go.

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na zatwierdzonych budżetach Spółek. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółki osiągną dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczony ujmowane są w pełnej wysokości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków naliczonych przez te same władze podatkowe od jednostki podlegającej opodatkowaniu lub różnych jednostek podlegających opodatkowaniu w przypadku, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Kapitały

Akcje zwykłe zalicza się do kapitału własnego. Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu wpływów z emisji.

Nabycie akcji własnych.

Jeśli Grupa nabywa własne instrumenty kapitałowe, to instrumenty te (nabyte akcje własne) odejmuje się od kapitału własnego. Nabycie, sprzedaż, emisja lub umorzenie własnych instrumentów kapitałowych przez jednostkę nie powoduje ujęcia w wyniku finansowym jednostki żadnych zysków lub strat. Takie akcje własne mogą być nabyte i zatrzymane przez jednostkę dominującą lub inną jednostkę będącą członkiem Grupy. Kwoty zapłacone lub otrzymane ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy tworzy się z odpisu zysku netto oraz jest efektem przejścia na MSSF. Ponadto Grupa tworzy kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej oraz kapitał pozostały, który powstał

w wyniku ujęcia zysków/strat aktuarialnych dot. rezerw emerytalno-rentowych poprzez inne całkowite dochody. Zwiększenia i zmniejszenia kapitału zapasowego następują wyłącznie na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia.

Kwotę nabytych akcji zatrzymanych przez Grupę ujawnia się jako odrębną pozycję w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz w Skonsolidowanym Zestawieniu Zmian w Kapitale Własnym. W celu zabezpieczenia skupu akcji został utworzony kapitał rezerwowy.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, które w przyszłości mogą spowodować wypływ aktywów generujących korzyści ekonomiczne oraz których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Stan utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy i korygowany w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze są specyficznym rodzajem rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze takie jak nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Świadczenia pracownicze to wszystkie formy świadczeń oferowanych w zamian za pracę.

W Grupie tworzy się rezerwy na:

- odprawy emerytalne,
- nagrody jubileuszowe,
- niewykorzystane urlopy.

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem korekt z tytułu zysków lub strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązania z tytułu powyższych świadczeń wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w zysku lub stracie w okresie, w którym powstały z wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne), które ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Dotacje

Dotacje od państwa ujmuje się według wartości godziwej, gdy występuje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz dotrzymania przez Grupę wszystkich związanych z dotacjami warunków.

Dotacje państwowe do zakupu rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w zobowiązaniach długoterminowych jako przychody przyszłych przychodów z tytułu dotacji państwowych i odnosi się je do przychodów w rachunku zysków i strat metodą liniową, w czasie odpowiadającym przewidywanym okresem użytkowania odnośnych aktywów.

Przychody

Grupa stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem 5 kroków w odniesieniu do portfela umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia) o podobnych cechach, jeśli wpływ na sprawozdanie finansowe zastosowania poniższych zasad nie będzie istotnie różnił się od zastosowania poniższych zasad w stosunku do pojedynczych umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia).

Krok 1 identyfikacja umów z klientem:

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria:

- umowa została zawarta w formie pisemnej, ustnej lub innej zgodnej ze zwyczajowymi praktykami handlowymi,

- umowa identyfikuje prawa i obowiązki każdej ze stron w zakresie towarów lub usług oraz warunków płatności,
- umowa została zaakceptowana przez strony,
- każda ze stron oczekuje wykonania swoich obowiązków wynikających z umowy oraz jest prawdopodobne, że za przekazane towary lub usługi zostanie otrzymane wynagrodzenie,
- umowa posiada treść ekonomiczną, czyli w rezultacie jej wykonania zmienia się ryzyko, czas oraz kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki.

Krok 2 identyfikacja odrębnych obowiązków świadczenia

Na moment podpisania każdej umowy Grupa ocenia dobra i usługi przyrzczone w umowie i identyfikuje jako odrębne obowiązki świadczenia każdą obietnicę, która przenosi na klienta dobro lub usługę, które są odrębne lub serię odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i które mają taki sam sposób przekazania do klienta. Te dobra i usługi, które występują w kontrakcie, a nie są odrębne, łączy się z innymi dobrami i usługami, aż do momentu, gdy wspólnie stanowią odrębny obowiązek świadczenia.

Krok 3 ustalenie ceny

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz zastosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe.

Krok 4 alokacja ceny do odrębnych obowiązków świadczenia

Grupa monitoruje kwestię konieczności alokacji ceny do odrębnych obowiązków świadczenia i w przypadku występowania więcej niż jednego odrębnego obowiązku świadczenia w ramach jednej umowy. Grupa lokuje cenę transakcyjną do poszczególnych obowiązków świadczenia na podstawie indywidualnej jednostkowej ceny sprzedaży, czyli ceny, po której Grupa dokonałaby sprzedaży danego dobra lub usługi osobno.

Krok 5 ujęcie przychodu

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Spółka spełnia zobowiązania do wykonania świadczenia w określonym momencie.

Zgodnie z MSSF 15 przesłankami wskazującymi na przekazanie kontroli do klienta są:

- Spółka posiada bieżące prawo do wynagrodzenia,
- Klient posiada prawo własności do aktywa,
- Klient posiada fizyczne władanie nad aktywem,
- Klient przejął istotne ryzyka i korzyści związane z aktywem,
- Klient zaakceptował rezultat obowiązku świadczenia.

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu dostawy rur, profili stalowych oraz innych produktów Grupy. Przychody ze sprzedaży usług odzwierciedlają wartość godziwą otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu wykonywania izolacji i dodatkowych powłok do oferowanych produktów. Przychody prezentowane są po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i upusty.

Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając rodzaj klienta, rodzaj transakcji oraz szczegóły konkretnych umów. W przypadku zobowiązań do wykonania świadczenia, które jednostka spełnia w określonym momencie, Spółka ujawnia informacje dotyczące znaczących subiektywnych ocen dokonywanych przy ustaleniu momentu uzyskania przez klienta kontroli nad przyrzczonejmi dobrami lub usługami.

Grupa świadczy usługi w zakresie spawania konstrukcji metalowych. Usługi te ujmowane są zgodnie ze stopniem zaawansowania.

Grupa przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia w miarę jego wykonania,
- w wyniku wykonania świadczenia powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstania lub ulepszenia – sprawuje klient,
- w wyniku wykonania świadczenia nie powstaje składnik o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, a Spółce przysługuje egzekwowlalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Spółka ujmuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ze sprzedaży wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy należność traci na wartości, jednostka obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwalnej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej stopy procentowej instrumentu, a następnie stopniowo rozlicza się kwotę dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Zysk lub strata netto na akcję

Zysk lub strata netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres przez średnio ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk lub strata na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres przez średnio ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym skorygowaną o średnio ważoną ilość dodatkowych akcji zwykłych.

5. Opublikowane interpretacje zatwierdzone przez UE i zastosowane przez Grupę

Standardy zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu Grupy za rok 2019.

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2019:

- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą - zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu - zatwierdzone w UE w dniu 13 marca 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),

- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - zatwierdzone w UE w dniu 8 lutego 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015 - 2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 14 marca 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** - zatwierdzona w UE w dniu 23 października 2018 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).

W/w nowe standardy, interpretacje i zmiany do istniejących standardów nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy FERRUM za 2019 rok, za wyjątkiem MSSF 16, dla którego wpływ opisano poniżej.

MSSF 16 „Leasing”

Analiza wpływu MSSF 16 Leasing na stosowane zasady rachunkowości wykazała, iż dla Grupy istotna jest zmiana polegająca na konieczności ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań z tytułu leasingu w przypadku umów leasingu wcześniej klasyfikowanych jako leasing operacyjny. Spółka zdecydowała, że aktywa z tytułu prawa do użytkowania prezentowane będą w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w oddzielnej pozycji.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa zdecydowała o zastosowaniu „zmodyfikowanej metody retrospektywnej”, bez przekształcenia danych porównawczych.

	Stan na 31.12.2018 r. (dane zatwierdzone)	Ujęcie praw do użytkowania aktywów oraz zobowiązań z tytułu leasingu	Stan na 01.01.2019 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe	156 555	12 365	168 920
Aktywa niematerialne (w tym PWUG)	2 130	-178	1 952
Rzeczowe aktywa trwałe	114 995	-30 820	84 175
Prawo do użytkowania aktywów	0	40 740	40 740
Nieruchomości inwestycyjne	38 796	2 623	41 419
Suma aktywów	327 177	12 365	339 542
PASYWA			
Kapitał własny	128 762	0	128 762
Zobowiązania długoterminowe	70 362	11 567	81 929
Zobowiązania finansowe długoterminowe	2 637	11 567	14 204
Zobowiązania krótkoterminowe	128 053	798	128 851
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	24 763	798	25 561
Suma pasywów	327 177	12 365	339 542

Wdrożenie MSSSF 16 nie miało wpływu na zyski zatrzymane i kapitał własny na dzień 1 stycznia 2019 roku z uwagi na ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu w takiej samej wysokości.

Wdrożenie MSSF 16 przez Grupę wpłynęło na wzrost kosztów amortyzacji oraz spadek kosztów opłat i podatków. Zarząd Jednostki Dominującej przeanalizował również wpływ zmian na spełnienie kowenantów zawartych w umowach kredytowych, których Grupa jest stroną i nie stwierdzono ryzyka ich naruszenia.

Wpływ na skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów:

Stan na 31 grudnia 2019 roku:

Amortyzacja +797 tys. zł

Podatki i opłaty -797 tys. zł

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych:

Stan na 31 grudnia 2019 roku:

Przepływy z działalności operacyjnej +797 tys. zł

Przepływy z działalności finansowej -797 tys. zł

6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie zostały zastosowane przez Grupę

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- **Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”** – definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego

rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),

- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

7. Korekty dotyczące sprawozdań lat poprzednich oraz zmiany prezentacji

Grupa nie dokonywała korekty sprawozdań lat poprzednich ani zmian prezentacji.

8. Zarządzanie ryzykiem

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe, ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przez Grupę zadań inwestycyjnych.

a) Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi działalność handlową na rynkach zagranicznych i narażona jest na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności kursu EURO. Ryzyko zmiany kursu walut wynika z przyszłych transakcji handlowych i ujętych aktywów i zobowiązań. W Grupie występuje częściowo zjawisko naturalnego hedgingu wynikające z faktu realizacji zarówno zakupu jak i sprzedaży w EUR, jednak ze względu na występujące różnice w terminach rozliczenia transakcji zakupu i sprzedaży powstaje otwarta pozycja walutowa.

Grupa nie zawierała w 2019 i 2018 roku transakcji na instrumentach pochodnych i nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany kursów podstawowych walut:

Wartość ekspozycji w walucie na 31.12.2019	Kurs waluty na 31.12.2019 r.	Wpływ zmiany kursu waluty na	
		-1%	1%
Należności handlowe i pozostałe			
EUR 15 567	4,2585	-663	663
Zobowiązania handlowe i pozostałe			
EUR 11 253	4,2585	479	-479

Wartość ekspozycji w walucie na 31.12.2018	Kurs waluty na 31.12.2018 r.	Wpływ zmiany kursu waluty na	
		-1%	1%
Należności handlowe i pozostałe			
EUR 17 620	4,3000	-758	758
Zobowiązania handlowe i pozostałe			
EUR 10 638	4,3000	457	-457

b) Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi. Kredyty oprocentowane są wg zmiennej stopy procentowej. Biorąc jednak pod uwagę tendencje rynkowe i stabilny poziom stóp procentowych w ostatnim okresie można stwierdzić, iż ryzyko zmiany stóp procentowych nie jest w obecnej sytuacji istotne.

Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy	
	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Wzrost stopy procentowej 1%	-1 530	-850
Spadek stopy procentowej -1%	1 530	850

c) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów Grupy. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się jednostki o wysokiej wiarygodności.

Grupa nie posiada ratingów banków i instytucji finansowych.

Grupa korzysta z usług faktoringu z regresem i bez regresu.

Grupa zawiera transakcje handlowe z firmami o potwierdzonej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Większość należności wynikających ze sprzedaży realizowanej przez Grupę jest ubezpieczona przez Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. Umowa aktualnie obowiązuje do 30 września 2020 roku.

Niezależnie od tego Grupa na bieżąco monitoruje stan należności celem ograniczenia ryzyka ich nieściągalności.

W 2019 roku odbiorcami, których udział był znaczący w przychodach ze sprzedaży netto Grupy były spółki z Grupy IZOSTAL przychody 147,8 mln zł, spółki z Grupy Isoplus przychody 50,5 mln zł oraz spółki z Grupy LOGSTOR przychody 48,9 mln zł.

Maksymalne ryzyko kredytowe równa się wartości bilansowej poszczególnych aktywów finansowych.

d) Ryzyko płynności

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu oraz faktoringu.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Grupy w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Kwoty przedstawione w tabeli zawierają odsetki do zapłaty w przyszłych okresach. Saldo przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy są wykazywane w wartościach bilansowych, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny pod względem wartości.

Stan na 31 grudnia 2019	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Kredyty i pożyczki	40 016	10 200	103 050			
Odsetki od kredytów i pożyczek		1 535	8 559			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	39 623	29 323	1 531			
Inne zobowiązania finansowe		1 697				
Odsetki od zobowiązań finansowych						
Zobowiązania z tytułu leasingu	222	650	1 871	2 518	3 804	11 529
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne						
Stan na 31 grudnia 2018						
Kredyty i pożyczki		10 200	8 783	59 500		
Odsetki od kredytów i pożyczek		863		2 935		
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	39 781	39 331	852			
Inne zobowiązania finansowe	381	762	3 429	4 572	13 760	
Odsetki od zobowiązań finansowych						
Zobowiązania z tytułu leasingu	181	361	1 447	1 350	1 480	
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne						

Po dniu bilansowym podpisano aneksy wydłużające termin spłaty pożyczek wraz z odsetkami naliczonymi. Na podstawie podpisanych aneksów terminy spłaty zostały wydłużone:

- na mocy aneksu do umowy kredytu odnawialnego udzielonego przez PKO BP S.A. termin ostatecznej spłaty kredytu w odniesieniu do Transzy A obejmującej kwotę 43 mln zł przypadać będzie na dzień 30 czerwca 2020 r. Na 31 grudnia 2019 r. kwota wykorzystana to 40.016 tys. zł i jest prezentowane jako zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek płatnych do 1 miesiąca.
- na mocy aneksu zawartego do umowy pożyczki od Spółki Watchet w kwocie 10,2 mln zł został wydłużony termin spłaty pożyczki do dnia 31 sierpnia 2020 r. Kwota prezentowana powyżej jest w przedziale wymagalności od 1 do 3 miesięcy.
- na mocy aneksu zawartego do umowy pożyczki od Spółki Watchet w kwocie 59,5 mln zł został wydłużony termin spłaty pożyczki do dnia 1 grudnia 2020 r. Kwota prezentowana powyżej jest w przedziale wymagalności od 3 do 12 miesięcy.
- na mocy aneksu zawartego do umowy pożyczki od FUNDUSZU INWESTYCJI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW –FUNDUSZEM INWESTYCYJNYM ZAMKNIĘTYM AKTYWÓW NIEPUBLICZNYCH w kwocie 27,4 mln zł został wydłużony termin spłaty pożyczki do dnia 18 listopada 2020 r. Kwota prezentowana powyżej jest w przedziale wymagalności od 3 do 12 miesięcy.

9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału. Grupa monitoruje kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę kredytów i pożyczek pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wraz z zadłużeniem netto.

Wskaźniki zadłużenia przedstawiają się następująco:

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Kredyty ogółem	163 360	82 281
minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-18 531	-15 376
Zadłużenie netto	144 829	66 905
Kapitał własny razem	121 230	128 762
Kapitał ogółem	266 059	195 667
Wskaźnik zadłużenia	54%	34%

10. Wpływ zmian w składzie Grupy Kapitałowej

W dniu 28 stycznia 2019 roku strony Umowy Inwestycyjnej tj. Spółka, ROCKFORD Sp. z o.o. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zawarły pakiet dokumentów określających zasady nabycia przez Spółkę Dominującą udziałów w spółce ROCKFORD Sp. z o.o. posiadającej Linie Bender, na który składały się przede wszystkim umowa pożyczki zawarta pomiędzy Funduszem jako pożyczkodawcą, a Spółką Dominującą jako pożyczkobiorcą, umowa pożyczki zawarta pomiędzy Spółką Dominującą jako pożyczkodawcą, a ROCKFORD Sp. z o.o. jako pożyczkobiorcą oraz porozumienie zawarte pomiędzy Spółką Dominującą a Funduszem dotyczące sprzedaży udziałów Spółki ROCKFORD. Zgodnie z Porozumieniem, Fundusz wykonał przysługujące mu na podstawie Umowy Inwestycyjnej Prawo Put, które polegało na opcji żądania przez Fundusz odkupienia udziałów Spółki ROCKFORD lub samej Linii Bender, a strony potwierdziły, że w dniu 28 stycznia 2019 roku prawo własności udziałów Spółki ROCKFORD w wykonaniu Prawa Put przechodzi na Spółkę Dominującą za cenę sprzedaży udziałów Spółki ROCKFORD w kwocie ok. 5,9 mln zł.

W związku z powyższym oraz faktem, iż Spółka Dominująca wykazała w 2018 roku Linie Bender w sprawozdaniu finansowym, Grupa nie rozpoznała zysku na okazjonalnym nabyciu Spółki, tylko skorygowała wartość Linii Bender prezentowaną na 31 grudnia 2019 roku w Rzeczowych aktywach trwałych o kwotę – 2 341 tys. zł, co zostało zaprezentowane w notcie nr 2.

DODATKOWE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

Nota 1 / Wartości niematerialne /

Aktywa niematerialne	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Koszty prac rozwojowych w realizacji	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne oprogramowanie	Aktywa niematerialne w budowie	Razem wartości niematerialne
Wartość brutto na 1 stycznia 2018 roku	764	-	9 792	1 165	-	11 721
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto na 31 grudnia 2018 roku	764	-	9 792	1 165	-	11 721
Wartość umorzenia 1 stycznia 2018 roku	551	-	6 719	1 165	-	8 435
Zwiększenia	35	-	1 121	-	-	1 156
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na 31 grudnia 2018 roku	586	-	7 840	1 165	-	9 591
Wartość netto na 31 grudnia 2018 roku	178	-	1 952	-	-	2 130
Wartość brutto na 1 stycznia 2019 roku	764	-	9 792	1 165	-	11 721
Wpływ zastosowania MSSF 16	-764	-	-	-	-	-764
Wartość brutto na 1 stycznia 2019 roku po przekształceniu	-	-	9 792	1 165	-	10 957
Zwiększenia	-	-	-	127	1 110	1 237
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto na 31 grudnia 2019 roku	-	-	9 792	1 292	1 110	12 194
Wartość umorzenia na 1 stycznia 2019 roku	586	-	7 840	1 165	-	9 591
Wpływ zastosowania MSSF 16	-586	-	-	-	-	-586
Wartość umorzenia na 1 stycznia 2019 roku po przekształceniu	-	-	7 840	1 165	-	9 005
Zwiększenia	-	-	527	5	-	532
Zmniejszenia	-	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na 31 grudnia 2019 roku	-	-	8 367	1 170	-	9 537
Wartość netto na 31 grudnia 2019 roku	-	-	1 425	122	1 110	2 657

Amortyzację wartości niematerialnych ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	532	1 121
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty administracyjne	-	35
Razem	532	1 156

Nota 2a / Rzeczowe aktywa trwałe /

Grupa w latach ubiegłych dokonała odpisów aktualizujących wartość środków trwałych, które na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszą 520 tys. zł. W związku z modernizacją linii produkcyjnej środki trwałe objęte odpisem zostaną zastąpione nowymi modelami, których celem jest poprawa uzysku produkcji. Środki trwałe objęte odpisem nie zostały zlikwidowane do 31 grudnia 2019 roku i w związku z powyższym odpis został pomniejszony o roczną amortyzację tych środków.

Majątek Grupy stanowi zabezpieczenie kredytów. Szczegółowa informacja o rodzajach zabezpieczeń została ujawniona w Nocie 12.

Amortyzację środków trwałych ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	10 281	11 854
Koszty administracyjne	283	325
Razem	10 564	12 179

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Nota 2b / Rzeczowe aktywa trwałe /

	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
1. WARTOŚĆ POZĄTKOWA						
Na dzień 1 stycznia 2018	45 501	205 484	4 404	8 546	9 740	273 675
a) zwiększenia (z tytułu)	4 562	24 696	614	1 056	6 367	37 295
- nakłady na oddane środki trwałe do użytkowania	4 562	464	27	1 056	137	6 246
- leasing	-	-	587	-	-	587
- inne*	-	24 232	-	-	41	24 273
- nakłady na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	6 189	6 189
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	74	493	201	9 497	10 265
- likwidacja, sprzedaż	-	74	493	201	-	768
- inne-przemieszczenie wewnętrzne	-	-	-	-	9 497	9 497
Na dzień 31 grudnia 2018	50 063	230 106	4 525	9 401	6 610	300 705
2. UMORZENIE						
Na dzień 1 stycznia 2018	23 653	140 565	2 976	6 291	-	173 485
Zmiany w roku	1 641	8 987	163	824	-	11 615
- amortyzacja za okres	1 641	9 061	646	831	-	12 179
- umorzenie - likwidacja, sprzedaż	-	-74	-483	-7	-	-564
- odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018	25 294	149 552	3 139	7 115	-	185 100
3. Odpisy aktualizujące	-	610	-	-	-	610
4. WARTOŚĆ NETTO						
Na dzień 31 grudnia 2018	24 769	79 944	1 386	2 286	6 610	114 995
1. WARTOŚĆ POZĄTKOWA						
Na dzień 1 stycznia 2019	50 063	230 106	4 525	9 401	6 610	300 705
Wpływ zastosowania MSSF 16	-352	-32 457	-933	-1 489	-	-35 231
Na dzień 1 stycznia 2019 po przekształceniu	49 711	197 649	3 592	7 912	6 610	265 474
a) zwiększenia (z tytułu)	46	25 206	696	756	9 768	36 472
- nakłady na środki trwałe	46	3 405	696	756	9 768	14 671
- przemieszczenia wewnętrzne*	-	24 141	-	-	-	24 141
- zmiany wartości wynikające z włączenia spółki Rockford	-	-2 341	-	-	-	-2 341
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	51	371	27	5 072	5 521
- likwidacja, sprzedaż	-	51	371	27	169	618
- inne-przemieszczenie wewnętrzne	-	-	-	-	4 903	4 903
Na dzień 31 grudnia 2019	49 757	222 804	3 917	8 641	11 306	296 425
2. UMORZENIE						
Na dzień 1 stycznia 2019	25 294	149 552	3 139	7 115	-	185 100
Wpływ zastosowania MSSF 16	-6	-3 808	-188	-411	-	-4 413
Na dzień 1 stycznia 2019 po przekształceniu	25 288	145 744	2 951	6 704	-	180 687
Zmiany w roku	1 539	8 887	36	539	-	11 001
- amortyzacja za okres	1 539	8 126	333	566	-	10 564
- umorzenie - likwidacja, sprzedaż	-	-51	-297	-27	-	-375
- przemieszczenia wewnętrzne	-	812	-	-	-	812
- odpis aktualizujący	-	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2019	26 827	154 631	2 987	7 243	-	191 688
3. Odpisy aktualizujące	-	520	-	-	-	520
4. WARTOŚĆ NETTO						
Na dzień 31 grudnia 2019	22 930	67 653	930	1 398	11 306	104 217

*W dniu 12 maja 2017 roku została zawarta umowa inwestycyjna pomiędzy podmiotami FERRUM S.A. a Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz ROCKFORD Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz ZKS FERRUM S.A. na zakup i uruchomienie linii do produkcji rur spiralnie spawanych. W związku z uruchomieniem Linii Bender i na podstawie zawartego porozumienia z dnia 30 kwietnia 2018 roku ROCKFORD Sp. z o.o. udostępnił linię technologiczną FERRUM S.A. do użytkowania. Z tytułu korzystania z linii Grupa ponosiła koszty najmu. Z uwagi na rozpoczęcie użytkowania przedmiotu oraz nieodwołanego zobowiązania do zakupu bądź leasingu Grupa w sprawozdaniu na dzień 31 grudnia 2018 roku ujęła zarówno aktywa w postaci środków trwałych, jak i zobowiązanie finansowe w kwotach wyliczonych w oparciu o zapisy umowy. Wartość środka trwałego oszacowano na kwotę 25,4 mln zł. Na dzień 1 stycznia 2019 roku aktywa przekształcone zostały w związku z implementacją MSSF 16 i prezentowane były w pozycji Prawo do użytkowania aktywów. W związku z nabyciem 100% udziałów ROCKFORD Sp. z o.o. od 28 stycznia 2019 Grupa stała się właścicielem linii Bender i dokonano przeniesienia do rzeczowych aktywów trwałych do pozycji urządzenia techniczne i maszyny. W związku z zakupem udziałów Grupa nie rozpoznała zysku na okazjonalnym nabyciu Spółki ROCKFORD, a skorygowała wartość Linii Bender o kwotę – 2 341 tys. zł.

Nota 3 / Prawo do użytkowania aktywów /

Grupa jako prawo do użytkowania aktywów prezentuje głównie wartość prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte na dzień 1 stycznia 2019 roku w kwocie zdyskontowanych zobowiązań leasingowych zgodnie z MSSF 16 „Leasing”, pomniejszone o wartość umorzenia za 2019 roku oraz leasingi maszyn i urządzeń. Szczegóły opisano w punkcie 5 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Prawo do użytkowania aktywów

Wartość brutto	Grunty	Budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Prawa do użytkowania aktywów razem
Na dzień 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-	-
Wpływ zastosowania MSSF 16	10 506	352	32 457	933	1 489	45 737
Na dzień 1 stycznia 2019 po przekształceniu	10 506	352	32 457	933	1 489	45 737
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu zmiany leasingu	-	-	6 902	645	470	8 017
Przemieszczenia do Rzeczowych aktywów trwałych	-	-	24 141	-	-	24 141
Na dzień 31 grudnia 2019	10 506	352	15 218	1 578	1 959	29 613
UMORZENIE						
Na dzień 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-	-
Wpływ zastosowania MSSF 16	585	6	3 808	188	411	4 998
Na dzień 1 stycznia 2019 po przekształceniu	585	6	3 808	188	411	4 998
Amortyzacja za okres	658	3	1 074	239	297	2 271
Likwidacja/Sprzedaż	-	-	-	47	-	47
Przemieszczenia do Rzeczowych aktywów trwałych	-	-	812	-	-	812
Na dzień 31 grudnia 2019	1 243	9	4 070	380	708	6 410
Wartość netto na 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31 grudnia 2019	9 263	343	11 148	1 198	1 251	23 203

Nota 4 / Instrumenty finansowe /

	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2019			
Aktywa według sprawozdania z sytuacji Finansowej (zgodnie z MSSF 9)			
Należności handlowe oraz pozostałe należności	69 784	-	69 784
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 531	-	18 531
Ogółem	88 315	-	88 315

	Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2019			
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	72 174	-	72 174
Kredyty i pożyczki	163 360	-	163 360
Ogółem	235 534	-	235 534

	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2018			
Aktywa według sprawozdania z sytuacji Finansowej (zgodnie z MSSF 9)			
Należności handlowe oraz pozostałe należności	65 508	-	65 508
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15 376	-	15 376
Ogółem	80 884	-	80 884

	Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2018			
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	63 931	-	63 931
Kredyty i pożyczki	82 281	-	82 281
Ogółem	146 212	-	146 212

Grupie nie są znane zewnętrzne ratingi klientów.

Nota 5 / Nieruchomość inwestycyjna /

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Stan na początek okresu	38 796	38 796
Wpływ zastosowania MSSF 16	2 623	-
Stan na początek okresu po przekształceniu	41 419	38 796
- zmiana wartości nieruchomości inwestycyjnej	-770	-
- zmniejszenia	172	-
Stan na koniec okresu	40 477	38 796

Grupa wykazuje nieruchomości inwestycyjne według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019 została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnych rzeczoznawców posiadających kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

Wartość nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019 roku została ustalona na poziomie 40 477 tys. zł, na którą składają się prawa do użytkowania aktywów w kwocie 34 191 tys. zł oraz budynek o wartości godziwej 6 286 tys. zł (po pomniejszeniu o wartość rynkową prawa wieczystego użytkowania gruntu dot. budynku 1 014 tys. zł).

Na wartość nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 40 477 tys. zł składa się wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 38 026 tys. zł przyjęta zgodnie z operatami rzeczoznawców oraz zwiększenie wartości prawa do użytkowania aktywów zgodnie z wdrożeniem MSSF 16.

W Spółce Dominującej na wartość nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 33 010 tys. zł składa się wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 30 726 tys. zł przyjęta zgodnie z operatami rzeczoznawców oraz zwiększenie wartości prawa do użytkowania aktywów zgodnie z wdrożeniem MSSF 16.

Wyceny wartości godziwej gruntów położonych w Katowicach przy ul. Murckowskiej, ul. Hutniczej i ul. Porcelanowej wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnej przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości przy założeniu, że jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, kształt działki oraz powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu. Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny porównawczej jest wrażliwy na zmiany cen nieruchomości podobnych przyjętych do wyceny.

Analiza rynku wskazuje, iż na badanym rynku zarejestrowano odpowiednią ilość transakcji, których przedmiotem sprzedaży były nieruchomości gruntowe niezabudowane, podobne do szacowanej nieruchomości. W związku z ilością rejestrowanych transakcji do wyceny nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metodą korygowania ceny średniej.

Szacowanie wartości rynkowej przy zastosowaniu podejścia porównawczego jest procesem, w którym obliczona wartość rynkowa wynika z analizy rynku lokalnego tego typu nieruchomości i porównania ich z obiektem szacowania. Podstawą podejścia porównawczego są relacje do cen innych nieruchomości porównywanych przy zastosowaniu zasady substytucyjności, założeniu równowagi popytu i podaży oraz zasady najlepszej i najbardziej efektywnej funkcji.

Na podstawie wielkości wartości współczynnika korygującego nieruchomości wycenianej (takimi jak lokalizacja, potencjał inwestycyjny, kształt i wielkość działki, rodzaj prawa) oraz nieruchomości przyjętych do porównań oraz wag cech i ich zakresów kwotowych (od 185 do 747 zł) określono wartość nieruchomości. Za jednostkę porównawczą przyjęto 1 m² powierzchni gruntu. Wartość rynkowa 1m² wyniosła 411 zł.

Grupa utrzymuje nieruchomość (w postaci prawa użytkowania wieczystego) w celu wzrostu wartości. Nieruchomość gruntowa o łącznej powierzchni 74 524 m² składa się z działek oznaczonych nr 5/5, 5/6, 20/29, 20/31, 20/32, 20/33, 20/37, 7/5, 7/6, 7/7.

Nieruchomość inwestycyjna w postaci budynku posadowionego na nieruchomości gruntowej jest wyceniona według modelu wartości godziwej, a jej wartość wynika z ekspertyzy wydanej przez niezależnego rzeczoznawcę, który na podstawie przeprowadzonej analizy rynku nieruchomości, analizy stanu prawnego oraz stanu techniczno-użytkowego ustalił jej wartość na dzień 31 grudnia 2019 roku na poziomie 7 300 tys. zł w tym wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego gruntu w wysokości 1 014 tys. zł.

Wartość rynkowa nieruchomości została wyceniona w oparciu o dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne (poziom III hierarchii ustalenia wartości godziwej zgodnie z MSSF 13).

Do wyceny nieruchomości w postaci budynku posadowionego na nieruchomości gruntowej zastosowano podejście dochodowe, techniki dyskontowania strumieni dochodów. Wartość aktywów określa się jako sumę zdyskontowanych strumieni zmiennych dochodów przewidywanych do uzyskania z dzierżawy majątku w poszczególnych latach przyjętego okresu prognozy, powiększoną o zdyskontowaną wartość rezydualną pozostającą po okresie dzierżawy.

Liczba lat okresu prognozy jest zależna od przewidywanego okresu, w którym dochody pochodzące z dzierżawy wycenianego majątku będą ulegały zmianie. Wartość rezydualna przedstawia wartość dzierżawionego majątku trwałego po upływie ostatniego roku okresu prognozy przyjętego do dyskontowania strumieni dochodów.

W analizowanym przykładzie wartość rezydualna obliczana jest jako zdyskontowana wartość tego majątku, jaką może ten majątek sobą reprezentować i wynikającą z jego szacowanej trwałości.

Dyskontowania dokonuje się na dzień określenia wartości nieruchomości przy użyciu stopy dyskontowej.

Stopa dyskontowa powinna uwzględniać stopę zwrotu wymaganą przez nabywców podobnego majątku podobnych do nieruchomości wycenianej, przy uwzględnieniu stopnia ryzyka inwestowania na danym rynku.

Biorąc pod uwagę charakter nieruchomości gruntowej oraz dostępne dane rynkowe, wartość rynkową działek gruntu wyceniono w podejściu porównawczym, przy zastosowaniu metody korygowania ceny średniej.

W wyniku analizy i uwzględnieniu ryzyka konieczności poniesienia nakładów na remont i doposażenie powierzchni budynku do przewidywanego standardu klasy B oraz ryzyka związanego z faktem, że nieruchomość nie jest wynajmowana, zastosowano stopę kapitalizacji na poziomie 9,25%. Przyjęta stopa kapitalizacji jest stopą odzwierciedlającą pełne ryzyko jak również potencjalną płynność na rynku nieruchomości, biorąc pod uwagę uwarunkowania rynkowe oraz istniejące trendy.

Grupa w 2019 roku nie uzyskiwała przychodów z czynszów nieruchomości inwestycyjnej. W związku z nieruchomością inwestycyjną Grupa poniosła 148 tys. zł kosztów związanych z podatkiem od nieruchomości oraz 172 tys. zł w związku z amortyzacją.

Grupa utrzymuje nieruchomość (w postaci prawa użytkowania wieczystego oraz budynków) w celu wzrostu wartości.

W 2019 roku w związku z wejściem w życie MSSF 16 grupa dokonała przekształcenia związanego z ujęciem leasingu prawa wieczystego gruntów, co zostało opisane w punkcie 5.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku nie dokonano żadnych przeniesień między poziomami w hierarchii ustalania wartości godziwej.

Nota 6 / Zapasy /

Zapasy	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Materiały	47 985	33 877
Odpisy z tytułu aktualizacji wartości materiałów	-1 375	-2 439
Półprodukty i produkty w toku	19 547	8 826
Odpis z tytułu aktualizacji wartości produkcji w toku	-1 906	-1 984
Produkty gotowe	31 038	24 347
Odpis z tytułu aktualizacji wartości produktów gotowych	-4 298	-1 805
Towary	153	198
Odpis z tytułu aktualizacji wartości towarów	-1	-3
Zapasy netto razem	91 143	61 017

Zaktualizowano odpis dla materiałów, towarów nierotujących oraz produkcji w toku.

Zaktualizowano odpis dla zapasów wyrobów gotowych, których koszt wytworzenia przekracza wartość netto możliwą do uzyskania.

Wartość zapasów ujęta jako koszt bieżącego okresu wyniosła 330 134 tys. zł.

Na 31 grudnia 2019 rok zapasy o wartości nie niższej niż 20 mln zł stanowią zastaw na rzecz Banku PKO BP S.A. do wysokości 150% całkowitego zaangażowania, który wynika z umowy kredytu.

Zmiany stanu odpisu aktualizującego zapasów przedstawia poniższa tabela

	Okres od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.	Okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
Stan na początek okresu	6 231	7 914
Utworzenie odpisu	5 661	5 257
Odwrocenie odpisu	4 312	6 940
Stan na koniec okresu	7 580	6 231

Zmiany stanu z tytułu utraty wartości zapasów zostały ujęte w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych skonsolidowanego rachunku zysków i strat (nota 15 i 16).

Nota 7 / Należności handlowe oraz pozostałe należności /

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Należności handlowe brutto	116 871	111 570
Udzielone pożyczki	1 395	1 346
Minus: odpis aktualizujący wartości należności	-48 482	-47 408
Należności finansowe netto	69 784	65 508
Należności z tyt. podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń	12 035	2 140
Zaliczki wpłacone	12 186	18 154
Pozostałe należności	27 918	9 278
Minus: odpisy aktualizujące wartość należności	-216	-217
Należności niefinansowe netto	51 923	29 355
Ogółem	121 707	94 863
W tym długoterminowe	870	634
Należności handlowe krótkoterminowe oraz pozostałe należności	120 837	94 229
- w tym od jednostek powiązanych		62

W ramach pozostałych należności wykazane są niezafakturowane należności dotyczące kontraktów rozliczanych wg stopnia zaawansowania.

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest aktualizacja szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych projektów długoterminowych. Zgodnie z MSSF 15 Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży, gdy przekazuje klientowi kontrolę nad przyrzeczonymi dobrami lub usługami. Przychody są ujmowane w miarę upływu czasu, w sposób obrazujący stopień wykonania umowy, a jednostce przysługuje egzekwowanie prawa do zapłaty za dotychczasowe wykonane świadczenia oraz w wyniku wykonania świadczenia nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnionego w miarę upływu czasu, Grupa ujmuje przychody w oparciu o metody oparte na nakładach (udział kosztów poniesionych do dnia ustalenia przychodów w całkowitych przewidywanych/budżetowanych kosztach).

Grupa do szacowania indywidualnej ceny sprzedaży stosuje podejście opierające się na oczekiwanych kosztach powiększonych o marżę (dla każdego zlecenia opracowany jest budżet kosztów), a zatem zastosowanie wyżej opisanej metody ujmowania przychodów pozwala na rzetelne ich zaprezentowanie zgodnie ze stopniem zaawansowania realizowanych zamówień/kontraktów.

Wycena kontraktów kalkulowana zgodnie ze stopniem ich zaawansowania prezentowana jest w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe należności” w przypadku dodatniej wyceny bądź w pasywach w pozycji „Pozostałe zobowiązania” w przypadku ujemnej wyceny.

Jako pozostałe należności wykazane są niezafakturowane należności dotyczące kontraktów rozliczanych wg stopnia zaawansowania:

23 283 tys. zł na 31 grudnia 2019 r.

13 495 tys. zł na 31 grudnia 2018 r.

Rozpoznany na 31 grudnia 2019 roku zysk dotyczący niezafakturowanych należności wynikających z wyceny kontraktu wynosi ok. 4,2 mln zł, na dzień 31 grudnia 2018 zysk wynosi 1,5 mln zł.

Kwota przychodów za 2019 rok z tytułu wyżej opisanych kontraktów stanowi blisko 100% przychodów ze sprzedaży produktów ZKS Ferrum S.A..

Struktura wiekowa przeterminowanych należności handlowych i pozostałych wykazujących utratę wartości:

Struktura wiekowa należności	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Do 1 miesiąca	-	-
Od 1 do 3 miesięcy	-	-
Od 3 do 6 miesięcy	-	-
Od 6 do 12 miesięcy	-	-
Powyżej 12 miesięcy	47 087	46 279
Ogółem	47 087	46 279

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowych i pozostałych przedstawia poniższa tabela:

	Okres od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.	Okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
Stan na początek okresu	47 625	47 771
Utworzenie odpisu	1 266	444
Należności spisane w trakcie roku, jako nieściągalne	-	-
Odwrocenie kwot niewykorzystanych	193	590
Stan na koniec okresu	48 698	47 625

Pozostałe kategorie należności handlowych nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

Zmiany stanu odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych zostały ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych i finansowych skonsolidowanego rachunku zysków i strat (nota 15, 16 i 17)

Wartości bilansowe należności handlowych Grupy są wyrażone w następujących walutach:

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
W walucie polskiej (złoty polski)	3 492	10 885
W walutach obcych (wg walut po przeliczeniu na zł)	66 292	54 623
- w walucie EURO	15 567	12 703
Ogółem	69 784	65 508

Nota 8 / Kapitał podstawowy oraz akcje własne /

Struktura kapitału podstawowego jednostki dominującej na 31 grudnia 2019 r.

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji
A	Zwykłe	4 314 000	13 330	01-06-1995
B	Zwykłe	3 000 000	9 270	28-04-1997
C	Zwykłe	3 074 433	9 500	19-09-2003
D	Zwykłe	1 883 193	5 819	20-05-2005
E	Zwykłe	12 271 626	37 920	14-01-2008
F	Zwykłe	33 368 233	103 107	27-02-2018
Kapitał podstawowy razem		57 911 485	178 946	

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 3,09 zł.

Wszystkie akcje wyemitowane przez Jednostkę dominującą zostały w pełni opłacone.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale	Ilość głosów na WZ	% udział w ogólnej
Watchet Sp. z o.o.	19 284 805	33,30%	19 284 805	33,30%
MM Asset Management Sp. z o.o.	12 196 083	21,06%	12 196 083	21,06%
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	9 511 624	16,42%	9 511 624	16,42%
Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	6 599 186	11,40%	6 599 186	11,40%
BSK Return S.A.	3 858 482	6,66%	3 858 482	6,66%
Pozostali	6 461 305	11,16%	6 461 305	11,16%
Razem	57 911 485	100,00%	57 911 485	100,00%

Nota 9 / Rezerwy na zobowiązania/

	Rezerwa na sądowe nakazy zapłaty	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 31 grudnia 2018 roku	200	1 126	1 326
W tym:			
Krótkoterminowe	200	1 126	1 326
Ujęcie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-	-	-
- Utworzenie dodatkowych rezerw	-	516	516
Rozwiązanie rezerw			
W tym:			
- w części wykorzystanej	-	772	772
- części niewykorzystanej	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2019 roku	200	870	1 070
W tym:			
Krótkoterminowe	200	870	1 070

Nota 9a / Rezerwy na świadczenia pracownicze /

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy z tytułu:	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Długoterminowe		
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	2 798	2 780
Rezerwy na odprawy emerytalne	1 011	972
Razem	3 809	3 752
Krótkoterminowe		
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	547	513
Rezerwy na odprawy emerytalne	110	83
Pozostałe rezerwy na świadczenia pracownicze	897	840
Razem	1 554	1 436

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na 31 grudnia 2019 r. została wyliczona przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Główne zastosowane założenia aktuarialne:

- 1) Na wyliczenie rezerwy istotne znaczenie wywarła wysokość stopy dyskontowej, która odzwierciedla zmianę wartości pieniądza w czasie. W założeniach przyjęto stopę dyskontową opartą na aktualnej rentowności obligacji skarbowych. W celu ustalenia dyskonta dla okres, który znajduje się pomiędzy znanymi terminami wykupu obligacji skarbowych (od 2 do 10 lat) zastosowano prognozę opartą na funkcji liniowej, natomiast dla okresów krótszych niż 2 lata lub dłuższych niż 10 lat oszacowano stopę dyskontową poprzez ekstrapolację bieżącego oprocentowania obligacji skarbowych wzdłuż krzywej rentowności opartej na funkcji logarytmicznej.
Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji rezerw na 31 grudnia 2019 r. wynosi 2,93%.
- 2) Do wyliczenia rezerw na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne przyjęto wskaźnik wzrostu podstawy na poziomie 8,30 % dla Ferrum S.A. oraz 4,573% dla spółki ZKS Ferrum S.A., który został wyliczony na podstawie danych publikowanych corocznie przez Komisję Trójstronną dotyczących wysokości minimalnego wynagrodzenia.
- 3) Przyjęto średnią wartość współczynnika rotacji obliczoną na podstawie danych z okresu 2017-2019 na poziomie 16,92% dla spółki Ferrum S.A. oraz dla ZKS Ferrum S.A. 18,36%. Współczynnik rotacji obliczany jest jako iloraz osób, które w danym roku odeszły z pracy i średniorocznego zatrudnienia.

Opis dodatkowych ujawnień MSR

Koszty bieżącego zatrudnienia, tj. wzrost wartości bieżącej zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wynikających z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym;

Koszty odsetkowe od zobowiązania z tytułu określonych świadczeń to zmian wartości zobowiązania początkowego w trakcie okresu spowodowana upływem czasu;

Zyski i straty aktuarialne to wszelkie zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, wynikające z:

- skutków zmian założeń aktuarialnych,
- korekt założeń aktuarialnych ex post (skutków różnic pomiędzy poprzednimi założeniami aktuarialnymi a tym, co faktycznie nastąpiło) oraz z tytułu różnic między rzeczywistym a poprzednio przyjętym wzrostem wynagrodzeń i inne zmiany wartości przyszłego zatrudnienia;

Koszty przyszłego zatrudnienia, tj. zmiana wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń za pracę wykonywaną przez pracowników w ubiegłych okresach, pojawiająca się w okresie bieżącym w wyniku zmiany programu lub ograniczenia programu oraz wszelkie zyski i straty z tytułu rozliczenia.

Wycenę aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:

Dla FERRUM S.A.

Wycenę aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe	8,30%	6,03%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy nagrody jubileuszowe	8,30%	6,03%
Współczynnik rotacji (zwolnień) pracowników	16,92%	10,88%
średnioważony okres dyskontowania wszystkich wypłat	18 lat 8 miesięcy	17 lat 11 miesięcy
stopa dyskontowa dla średnioważonego okresu dyskontowania	2,93%	2,92%

Dla ZKS FERRUM S.A.

Wycenę aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe	4,57%	3,89%
Współczynnik rotacji (zwolnień) pracowników	18,36%	18,72%
średnioważony okres dyskontowania wszystkich wypłat	24 lat 9 miesięcy	24 lata 11 miesięcy
stopa dyskontowa dla średnioważonego okresu dyskontowania	3,04%	3,04%

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w okresie bieżącym kształtowały się następująco:

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla zobowiązań netto z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	od 01.01 do 31.12.2019 r.
Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	5 188
Koszt bieżącego zatrudnienia	1 062
Koszty odsetkowe	95
Ponowna wycena zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia (A+B)	657
A. Zyski i straty aktuarialne z tytułu zmiany założeń aktuarialnych	-385
<i>na skutek zmian założeń demograficznych (rotacja pracowników)</i>	<i>-782</i>
<i>na skutek zmian założeń finansowych (stopa dyskontowa, planowany wzrost wynagrodzeń)</i>	<i>397</i>
B. Zyski i straty aktuarialne ex post z tytułu różnic między rzeczywistym a poprzednio przyjętym wzrostem wynagrodzeń oraz inne zmiany wartości przeszłego zatrudnienia	1 042
Świadczenia wypłacone i korekta wartości początkowej zobowiązania spowodowana odejściem pracownika	-1 638
Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec roku	5 364

Analiza wrażliwości dla każdego istotnego założenia aktuarialnego na koniec okresu sprawozdawczego, pokazująca, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych				
Założenia aktuarialne	Zmiana wskaźnika o punkt procentowy	Wartość rezerwy po korekcie	Kwotowa zmiana rezerwy	Procentowa zmiana rezerwy
Stopa dyskontowa	+1,00%	5 149	-213	-4,14%
Stopa dyskontowa	-1,00%	5 599	236	4,57%
Rotacja pracowników	+1,00%	5 099	-264	-5,12%
Rotacja pracowników	-1,00%	5 654	291	5,64%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	+1,00%	5 587	223	4,34%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	-1,00%	5 194	-169	-3,26%

Średnia liczba pracowników

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Liczba pracowników	456	455

Nota 10 / Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania /

	31.12.2019	31.12.2018 r.
Zobowiązania handlowe, w tym:	69 056	59 323
- wobec jednostek powiązanych	-	5 123
Zobowiązania z tyt. faktoringu	1 697	-
Zobowiązania z tyt. leasingu	20 595	4 496
Zobowiązania dot. umowy inwestycyjnej*	-	22 904
Zobowiązania pozostałe	1 421	112
Zobowiązania finansowe razem	92 769	86 835
Zobowiązania niefinansowe, w tym:	16 780	21 431
Przychody przyszłych okresów	582	798
Pozostałe zobowiązania, w tym:	16 197	20 633
- zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	1 950	1 746
- zobowiązania z tyt. podatków, ceł i innych świadczeń	2 514	11 829
- zobowiązania z tyt. otrzymanych zaliczek	3 669	3 777
- zobowiązania pozostałe, w tym:	8 064	3 281
- wobec jednostek powiązanych	-	-
Razem zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	109 549	108 266
W tym część:		
Długoterminowa	18 083	2 965
Krótkoterminowa	91 466	105 301

* W związku z użytkowaniem Linii Bender oraz na podstawie podpisanych umów najmu i nieodwołanego zobowiązania do zakupu Grupa ujęła aktywa w postaci środków trwałych i zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2018 r..

Grupa poczyniła zobowiązania na rozbudowę sieci i infrastruktury IT, w tym zakupu systemu ERP na kwotę 3 620 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Do roku	2 737	1 858
Od roku do 5 lat	6 315	2 638
Powyżej 5 roku	11 543	-
Razem	20 595	4 496

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zobowiązania z tytułu leasingu	31.12.2019 r.
koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu,	627
koszt związany z leasingami krótkoterminowymi	-
koszt związany z leasingami aktywów o niskiej wartości	-
koszt związany ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujęty w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	-
dochód uzyskany poprzez subleasing aktywów z tytułu prawa do użytkowania	-
całkowity wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingów,	4 335
zwiększenia aktywów z tytułu prawa do użytkowania,	8 017
zyski lub straty ze sprzedaży i leasingu zwrotnego	-
wartość bilansową aktywów z tytułu prawa do użytkowania na koniec okresu sprawozdawczego w podziale na klasy bazowego składnika aktywów, w tym	23 203
- grunty	9 263
- budynki	343
- maszyny i urządzenia	11 148
- środki transportu	1 198
- pozostałe	1 251
koszt amortyzacji w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podziale na klasy bazowego składnika aktywów, w tym	2 271
- grunty	658
- budynki	3
- maszyny i urządzenia	1 074
- środki transportu	239
- pozostałe	297

Dotacje

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Dotacje - dofinansowanie prac rozwojowych	581	798
Razem	581	798

Grupa w latach 2010-2012 otrzymała dotację w kwocie 1 938 tys. zł na realizację epoksydowania powierzchni wewnętrznej rur spawanych i kształtowników zimno giętych zgrzewanych prądami wielkiej częstotliwości na podstawie Umowy o dofinansowanie wykonanie projektu celowego nr 6 ZR7 2009C/07343 z dnia 27.10.2010 r. zawartej z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dotacja rozliczana jest na przychody proporcjonalnie do stopnia amortyzowania aktywów niematerialnych sfinansowanych tą dotacją. Na dzień 31 grudnia 2019 r. nierozliczona kwota dotacji prezentowana jest w rozliczeniach międzyokresowych przychodów, w tym:

- długoterminowych 224 tys. zł
- krótkoterminowych 357 tys. zł

Nota 11 / Pochodne instrumenty finansowe /

Nie wystąpiły w 2019 roku pochodne instrumenty finansowe.

Nota 12 / Kredyty i pożyczki /

Kredyty i pożyczki	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Długoterminowe		
Pożyczki	-	62 291
Razem	-	62 291
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe i pożyczki	151 378	11 207
Kredyt w rachunku bieżącym	11 982	8 783
Razem	163 360	19 990
Razem kredyty i pożyczki	163 360	82 281

Wartość godziwa kredytów nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, ponieważ wpływ dyskonta nie jest znaczący.

W dniu 21 stycznia 2019 r. Spółka Dominująca zawarła z bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. umowę kredytu odnawialnego, na podstawie której Bank udzielił Spółce kredytu obrotowego odnawialnego w łącznej wysokości 61 mln zł, na który składała się Transza A oraz Transza B w kwotach odpowiednio 43 mln zł i 18 mln zł. Kredyt został przeznaczony przede wszystkim na finansowanie bieżących zobowiązań Spółki. Kwota zobowiązania z tytułu kredytu na 31 grudnia 2019 roku to 40 016 tys. zł.

W dniu 28 stycznia 2019 roku strony Umowy Inwestycyjnej tj. Spółka Dominująca, ROCKFORD Sp. z o.o. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zawarły pakiet dokumentów określających zasady nabycia przez Spółkę Dominującą udziałów w spółce ROCKFORD Sp. z o.o. posiadającej Linie Bender, na który składają się przede wszystkim umowa pożyczki zawarta pomiędzy Funduszem jako pożyczkodawcą, a Spółką Dominującą jako pożyczkobiorcą oraz porozumienie zawarte pomiędzy Spółką Dominującą a Funduszem dotyczące sprzedaży udziałów Spółki ROCKFORD. Zgodnie z Porozumieniem, Fundusz wykonał przysługujące mu na podstawie Umowy Inwestycyjnej Prawo Put, które polegało na opcji żądania przez Fundusz odkupienia udziałów Spółki ROCKFORD lub samej Linii Bender, a strony potwierdziły, że w dniu 28 stycznia 2019 roku prawo własności udziałów Spółki ROCKFORD w wykonaniu Prawa Put przeszło na Spółkę Dominującą za cenę sprzedaży udziałów Spółki ROCKFORD w kwocie ok. 5,9 mln zł. Na podstawie umowy pożyczki Spółka Dominująca otrzymała 27 458 tys. zł pożyczki na cele inwestycyjne. Spłata pożyczki zgodnie z stanem na 31 grudnia 2019 roku miała nastąpić jednorazowo w maju 2020 roku. Zgodnie z aneksem podpisanym w I kwartale 2020 termin spłaty został przesunięty do dnia 18 listopada 2020 roku.

Wszystkie kredyty i pożyczki na dzień 31 grudnia 2019 roku są udostępnione w walucie polskiej. Wartość godziwa kredytów i pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, ponieważ wpływ dyskonta nie jest znaczący.

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wraz z zabezpieczeniami

Nazwa jednostki, siedziba	Kwota kredytu/pożyczki		Termin spłaty	Zabezpieczenia
	wg umowy	stan na 31.12.2019		
Watchet Sp. z o.o. Warszawa	10 200	10 200	luty 2020	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 15,3 mln ustanowiony na: System transportu śrutowania i malowania rur; Linia do produkcji rur spiralnych, Linia do produkcji rur zgrzewanych; Hipoteka do kwoty 15,3 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00038142/4, KA1K/00136366/7, KA1K/00136367/4 oraz hipoteka łączna do kwoty 15,3 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00054156/3, KA1K/00074274/2, KA1K/00049887/8, KA1K/00106112/3, oraz KA1K/00131534/1, zastaw rejestrowy na akcjach spółki Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. (ZKS FERRUM) do wysokości kwoty 15,3 oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji.
Watchet Sp. z o.o. Warszawa	59 500	59 500	Maj 2020	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 89,3 mln ustanowiony na: Linia do produkcji rur spawanych; Linia do produkcji rur zgrzewanych, System transportu śrutowania i malowania rur. Hipoteka do kwoty 89,3 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00038142/4, KA1K/00136366/7, KA1K/00136367/4 oraz hipoteka łączna do kwoty 89,3 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00054156/3, KA1K/00074274/2, KA1K/00049887/8, KA1K/00106112/3, oraz KA1K/00131534/1, oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji. Zastaw rejestrowy na akcjach spółki Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. (ZKS FERRUM) do wysokości 89,3 mln.
Odsetki naliczone		8 558		
FUNDUSZ INWESTYCJI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW FUNDUSZ INWESTYCYJNY ZAMKNIĘTY AKTYWÓW NIEPUBLICZNYCH	27 458	27 458	Maj 2020	zastaw rejestrowy na środkach trwałych do wysokości 41,2 mln zł ustanowiony na linii zgrzewania, systemie transportu śrutowania i malowania rur służący do przemieszczania rur w instalacji śrutowania i malowania rur epoksydem, linii do produkcji ciągłej rur spawanych spiralnie metodą spawania łukiem krytym, zastaw rejestrowy na akcjach spółki Zakład Konstrukcji Spawanych FERRUM S.A. (ZKS FERRUM) do wysokości 41,20 mln zł*
Odsetki naliczone		1 536		
PKO BP S.A	61 000	40 016	Styczeń 2020	zastaw rejestrowy na linii do produkcji rur spiralnie spawanych (linia BENDER), wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej tej linii, poręczenie Kredytu przez podmiot powiązany z Spółką tj. Rockford Sp. z o.o., zastaw rejestrowy na zapasach (o wartości księgowej nie niższej niż 20 mln zł w całym okresie kredytowania), cesja należności z kontraktów z wyłączeniem kontraktów będących przedmiotem faktoringu i wybranych kontraktów wobec których istnieje zakaz obciążania wierzycelności Spółki, zastawy rejestrowe i finansowe na wszystkich rachunkach bankowych prowadzonych dla Spółki (wyłączone rachunki PKO BP S.A.), oświadczenia Spółki i Poręczyciela o poddaniu się egzekucji, cesja praw z polisy ubezpieczeniowych
PNB Paribas Bank Polska S.A.	16 000	11 729	Sierpień 2020	hipoteka łączna do kwoty 32,2 mln zł na nieruchomości objętej KW nr KA1K/00052098/4 oraz KW nr KA1K/00112960/7 wraz z cesją z umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości, hipoteka do kwoty 32,2 mln zł na nieruchomości objętej KW nr KA1K/00129388/5 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzycelności z tytułu finansowanych kontraktów, weksel in blanco
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	11 000	4 363	Maj 2020	hipoteka umowna do kwoty 22,5 mln zł na nieruchomości objętej KW nr KA1K/00057434/7 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, udzielone Bankowi pełnomocnictwa do dysponowania wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, dla każdego Kredytu Obrotowego - przelew wierzycelności z finansowania kontraktów

Razem wartość kredytów i pożyczek 163 360

* FIPP Aneksiem z dnia 28.01.2020 wprowadzono rozszerzenie zabezpieczeń spłaty w postaci Hipoteki do maksymalnej kwoty ok. 41,2 mln zł (Raport bieżący 2/2020)

Zmiany po dniu bilansowym związane z terminami spłat pożyczek i kredytów Grupy zostały opisane w pkt 8d.

Nota 13 / Przychody ze sprzedaży /

Przychody ze sprzedaży	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Przychody ze sprzedaży krajowej	277 666	247 150
Przychody ze sprzedaży eksportowej i dostaw Wewnątrzspółnotowych, w tym:	171 760	106 021
- Niemcy	64 705	35 324
- Austria	34 995	15 445
- Słowacja	16 620	4 567
- Francja	13 268	7 489
- Finlandia	10 561	9 832
- Węgry	5 439	-
- Belgia	4 983	-
- Czechy	3 285	4 739
- Serbia	1 929	15 961
Razem przychody ze sprzedaży	449 426	353 171

Sprzedaż produktów Grupy wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: budownictwo, ciepłownictwo, gazownictwo, wodno-kanalizacyjne. W przypadku gazownictwa oraz budownictwa wszelkie inwestycje, które wiążą się z instalacją rur są prowadzone w okresie od marca do października.

Dostawy rur dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co spowodowane jest przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji.

Przychody w segmencie rur ujmowane są w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręzonego dobra lub usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

W segmencie konstrukcji spawanych w przypadku kontraktów długoterminowych Grupa uznała, iż przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu ze względu na to, iż przy wykonaniu świadczenia przez Grupę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy (MSSF 15.36), a Grupie przysługuje egzekwowne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie (MSSF 15.37). Przychody ujmowane są według zaawansowania kosztów w oparciu o budżet. Kontrakty trwają przeważnie krócej niż 1 rok. Nie ma istotnego elementu finansowania. Z uwagi na fakt, iż są to prace konstrukcyjne zwroty nie występują. Do szacowania indywidualnej ceny sprzedaży stosuje się podejście opierające na oczekiwanych kosztach powiększonych o marżę (dla każdego zlecenia opracowany jest budżet kosztów), a zatem zastosowanie wyżej opisanej metody ujmowania przychodów pozwala na rzetelne ich zaprezentowanie zgodnie ze stopniem zaawansowania realizowanych zamówień/kontraktów.

Nota 14 / Koszty według rodzaju /

Koszty według rodzaju	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Amortyzacja	13 542	13 335
Zużycie materiałów i energii	347 546	268 644
Usługi obce	33 239	21 295
Podatki i opłaty	3 552	5 964
Wynagrodzenia	33 050	32 001
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	7 490	6 653
Pozostałe koszty rodzajowe	4 601	1 969
Koszty według rodzaju, razem	443 020	349 861
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	18 093	8 982
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	1 136	28
Koszty sprzedaży	7 854	4 340
Koszty ogólnego zarządu	20 234	19 448
Koszt własny sprzedanych produktów	395 703	317 063
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	21 416	10 012
Koszt własny sprzedaży	417 119	327 075

Nota 15 / Pozostałe przychody operacyjne /

Pozostałe przychody operacyjne	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Rozliczenie dotacji na prace rozwojowe	217	470
Odwrócenie odpisów aktualizujących na należności	230	103
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania	242	1 314
Odszkodowania, reklamacje	634	140
Odwrócenie odpisów aktualizujących na zapasy	877	1 451
Odzyskany podatek VAT od odpisanych należności	4 072	-
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	195	278
Inne przychody operacyjne	382	241
Pozostałe przychody operacyjne, razem	6 849	3 997

Nota 16 / Pozostałe koszty operacyjne /

Pozostałe koszty operacyjne	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 180	-
Wycena nieruchomości	770	-
Odpisy aktualizujące zapasy	2 429	17
Koszty sądowe i administracyjne	21	678
Koszty odszkodowań, reklamacji	814	187
Inne koszty operacyjne	365	5
Pozostałe koszty operacyjne, razem	5 579	887

Nota 17 /Przychody i koszty finansowe /

Przychody finansowe	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Przychody z tyt. odsetek od kontrahentów	126	104
Rozliczenie odpisów dot. Odsetek	190	1 526
Rozwiązanie odpisu dot. spłaconej pożyczki	50	152
Przychody z tyt. odsetek od pożyczek		
Umorzenie odsetek	20	-
Inne przychody finansowe	104	137
Przychody finansowe razem	490	1 919

Koszty finansowe	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Wynik na różnicach kursowych	1 033	740
Odsetki, prowizje od kredytów bankowych	8 948	4 626
Odsetki od zobowiązań naliczane memoriałowo	-	190
Odsetki wobec kontrahentów	-	2 947
Inne odsetki	403	-
Opłaty leasingowe	627	2 264
Opłaty z tytułu faktoringu	471	375
Inne koszty finansowe	740	370
Koszty finansowe razem	12 222	11 512

Nota 18 /Odroczony podatek dochodowy /

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się ze sobą, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do skompensowania bieżących aktywów i zobowiązań podatkowych i jeżeli odroczony podatek dochodowy podlega tym samym organom podatkowym. Grupa w sprawozdaniu finansowym wykazuje następujące kwoty:

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 640	18 048
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22 003	19 402
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego - netto	1 363	1 354

Zmiany stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku przedstawiają się w sposób następujący

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Pozostałe zobowiązania	Wycena aktywów obrotowych i kontraktów terminowych	Strata podatkowa do rozliczenia	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	1 135	1 330	5 592	9 963	18 020
a) zwiększenia	79	839	1 182	-	2 100
b) zmniejszenia	101	717	1 254	-	2 072
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	1 113	1 452	5 520	9 963	18 048
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	1 113	1 452	5 520	9 963	18 048
Włączenie do konsolidacji Rockford Sp. z o.o.	-	552	-	-	552
a) zwiększenia	-	1 305	3 378	-	4 683
b) zmniejszenia	92	552	325	1 674	2 643
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	1 021	2 757	8 573	8 289	20 640

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa na różnicę pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	Rezerwa na wycenioną nieruchomości inwestycyjną	Pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	8 568	6 634	5 026	20 228
a) zwiększenia	-	-	665	665
b) zmniejszenia	573	-	918	1 491
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	7 995	6 634	4 773	19 402
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	7 995	6 634	4 773	19 402
a) zwiększenia	-	-	4 053	4 053
b) zmniejszenia	1 034	146	274	1 452
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	6 961	6 488	8 552	22 003

Nota 19 /Podatek dochodowy/

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Podatek dochodowy bieżący	381	2 185
Podatek odroczonej ujęty w korespondencji z rachunkiem wyników	782	-827
	1 163	1 358

Władze podatkowe mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami.

W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwości powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

Podatek dochodowy – uzgodnienie efektywnej stawki podatku

	Okres zakończony 31.12.2019	Okres zakończony 31.12.2018
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(6 243)	(4 175)
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19% (2018: 19%)	(1 186)	(793)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych	(874)	(219)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (NKUP) według przepisów podatkowych	1 008	1 152
Efekt podatku zaksięgowanego w innych całkowitych dochodach	29	27
Efekt podatkowy odpisów na aktywa od strat podatkowych	2 186	1 191
Koszt podatku dochodowego ujęty w wynik z działalności kontynuowanej	1 163	1 358

Stawka podatkowa zastosowana w powyższym uzgodnieniu na lata 2019 i 2018 wynosi 19% i wynika z przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Grupa w związku z ujęciem zysków i strat aktuarialnych od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w innych całkowitych dochodach w kwocie 155 tys. zł ujęła również efekt podatkowy z wykazanej transakcji w wysokości 29 tys. zł.

Straty podatkowe w Jednostce Dominującej:

Straty podatkowe	Straty do rozliczenia	
	2016	25 436
	2017	58 890
	2018	7 601
	2019	4 193
razem		96 120
Wysokość strat dla których nie utworzono aktywa na odroczony podatek	-	51 444

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględnia także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom(GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiąganane. W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, kwoty obciążeń podatkowych prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

Nota 20 /Zysk/strata na jedną akcję/

Podstawowy zysk/strata na akcję

Podstawowy zysk/strata na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty przypadającego/ej na akcjonariuszy jednostki dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2019 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2018 r.
Zysk/strata przypadający na akcjonariuszy Jednostki dominującej	-7 406	-5 533
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	57 911 485	51 830 480
Podstawowy zysk/strata na jedną akcję (w PLN)	-0,13	-0,11

Rozwodniony zysk na akcję

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zmiana na potencjalne akcje zwykłe powodując rozwodnienie. Grupa nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych, w związku z powyższym rozwodniony zysk na akcję jest równy wskaźnikowi podstawowemu zysk na akcję.

Nota 21 /Nota objaśniająca do rachunku przepływów pieniężnych/

	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Środki pieniężne w kasie	16	23
Środki pieniężne na rachunku bankowym	18 515	15 353
Razem środki pieniężne	18 531	15 376
Odsetki i udziały w zyskach	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Odsetki od kredytów i prowizje	9 792	4 549
Odsetki zapłacone od leasingu	627	533
Należne i otrzymane odsetki	-	-
Razem	10 419	5 082
Zmiana stanu należności	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Bilansowa zmiana stanu należności	-26 445	-22 267
Korekty bilansowej zmiany z tyt:		
Kompensaty z działalnością inwencyjną (dot. Pożyczki udzielonej)	-	-153
Zaliczki zapłacone na środki trwałe	-600	-
Wpływ nabycia spółki Rockford	1 021	-
Inne zmiany	-	971
Zmiana stanu należności wykazana w przepływach pieniężnych	-26 024	-21 449
Zmiana stanu zobowiązań	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań	84 424	-96 950
Korekty bilansowej zmiany z tyt:		
Zaciągnięte kredyty, pożyczki	-105 638	-57 854
Odsetki, dywidendy	-6 295	-
Spłata kredytów, pożyczek	30 854	126 799
Zobowiązania z tyt. środków trwałych, leasingu	8 913	19 511
Wpływ nabycia spółki rockford	4 537	-
Zmiana stanu zobowiązań wykazana w przepływach pieniężnych	16 795	-8 494
Zmiana stanu rezerw	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Bilansowa zmiana stanu rezerw	-81	-999
Korekty bilansowej zmiany z tyt:		
Ujęcia w kapitałach własnych	-136	-118
Zmiana stanu należności wykazana w przepływach pieniężnych	-217	-1 117
Inne korekty	31.12.2019 r.	31.12.2018 r.
Aktualizacja do wartości godziwej nieruchomości	770	-
Odwrocenie odpisu na środki trwałe	-90	-
Inne korekty wykazane w przepływach pieniężnych	680	-

Nota 22 /Aktywa i zobowiązania warunkowe/

W grudniu 2019 roku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach wszczęła z urzędu postępowania w sprawie potencjalnego historycznego zanieczyszczeniu terenu. Postępowanie na dzień sporządzenia sprawozdania jest w toku. Zarząd Spółki Dominującej nie może przewidzieć wyników kontroli oraz wiarygodnie oszacować ich skutków dla Grupy.

Grupa posiada zobowiązania warunkowe na kwotę 13 335 tys. zł i 3 838 tys. EUR wobec BNP Paribas Bank Polska S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Alior Bank S.A., oraz Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO

HESTIA S.A. z tytułu otrzymanych gwarancji dla odbiorców na właściwe usunięcie wad i usterek oraz dobrego wykonania a także gwarancji zwrotu zaliczki. W celu zabezpieczenia wiarygodności ERGO HESTII mogącej powstać z tytułu wystawionych gwarancji ubezpieczeniowych została zawarta umowa przewłaszczenia rzeczy ruchomych o wartości 1 887 tys. zł oraz umowa zastawu rejestrowego na środkach trwałych do kwoty gwarancji 9 088 tys. zł.

Nota 23 /Informacje o znaczących zdarzeniach jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy nie uwzględnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat/

Po dniu bilansowym Grupa podpisała aneksy przedłużające termin spłaty pożyczek i kredytów, które zostały opisane w pkt. 8 d.

W dniu 24 lutego 2020 zostało dokonane połączenie spółki FERRUM S.A. ze spółką zależną ROCKFORD Sp. z o.o. Połączenie Emitenta ze Spółką Przejmowaną zostało dokonane w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych („KSH”) poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Emitenta, w drodze sukcesji uniwersalnej zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 17 grudnia 2019 r. Z uwagi na fakt, że Emitent był jedynym wspólnikiem Spółki Przejmowanej, połączenie odbyło się bez podwyższania kapitału zakładowego oraz bez zmiany statutu Emitenta, a ponadto połączenie zostało dokonane w trybie uproszczonym na podstawie art. 516 § 6 KSH. Z dniem połączenia ze Spółką Przejmowaną, Emitent wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki Spółki Przejmowanej.

Grupa przeanalizowała wpływ COVID-19, który wystąpił po dniu bilansowym, na działalność Grupy w najbliższych 12 miesiącach:

FERRUM

Wyroby oferowane przez FERRUM S.A. nie są udostępniane w kanale sprzedaży bezpośredniej. Tym samym Spółkę nie dotknęły wprost ograniczenia sprzedaży związane ze stanem epidemii COVID-19 wprowadzonym w kraju oraz w innych państwach Europy na poziomie notowanym przez branżę, w których odbiorcą produktów są klienci detaliczni. Jednocześnie obecna sytuacja przekłada się na:

- brak możliwości prowadzenia standardowej aktywności sprzedażowej (brak możliwości spotkań z klientami, odwołanie imprez branżowych, ograniczenie działalności przez część kontrahentów, niepewna sytuacja na rynku materiałów wsadowych utrudniająca wycenę wyrobów, ograniczenie aktywności handlowej przez kontrahentów);
- utrudnienia logistyczne (ograniczenie działalności firm transportowych, przejściowe problemy na granicach, konieczność przestrzegania zaostrzonych reżimów BHP podczas załadunków i obsługi transportów),
- ryzyko wstrzymania dostaw zewnętrznych i produkcji Spółki w przypadku ewentualnego zdiagnozowania zakażenia wśród pracowników,
- konieczność wprowadzenia rozwiązań ograniczających bezpośredni kontakt między pracownikami, wprowadzenie pracy zdalnej oraz elastycznego czasu pracy wydziałów produkcyjnych.

W chwili obecnej nie można rzetelnie ocenić potencjalnego wpływu epidemii COVID-19 na sytuację na rynku rur stalowych i samej Spółki. Emitent spodziewa się, że ograniczenie normalnej aktywności gospodarczej w skali światowej skutkować będzie kryzysem gospodarczym, który z pewnością uderzy również w branżę stalową. Sytuacja Spółki będzie pochodną sytuacji gospodarczej w Polsce i krajach, do których FERRUM S.A. eksportuje swoje wyroby i uzależniona będzie przede wszystkim od:

- zdolności Spółki i jej głównych kontrahentów do kontynuowania działalności w czasie epidemii oraz podejmowanych decyzji przez poszczególne kraje UE oraz KE,
- czasu trwania ograniczeń gospodarczych spowodowanych epidemią, a co za tym idzie wielkością strat gospodarczych, które powodują,

- skuteczności i spójności programów antykryzysowych przygotowywanych przez rządy państw dotkniętych epidemią,
- utrzymania zasobów finansowych dla realizacji strategicznych inwestycji w kraju oraz krajach UE, gdzie spółka realizuje dotychczasowe dostawy;
- przeprofilowania budżetu na najbardziej wymagające tego obszary funkcjonalne społeczeństwa;
- wielkości środków przeznaczonych w ramach programów antykryzysowych na inwestycje infrastrukturalne, w tym zwłaszcza sieci przesyłowe mediów (gaz, ciepło, paliwa) i projekty inżynierskie, w których wykorzystane będą rury stalowe,
- działań ochronnych wobec realnego importu dumpingowych produktów stalowych,
- stopnia, w jakim problemy związane z epidemią odbijają się na sytuacji bezpośrednich konkurentów Spółki.

Przedłużająca się epidemia COVID-19 może stanowić znaczące zagrożenie dla perspektyw rozwoju branży dóbr inwestycyjnych. Jednocześnie na obecnym etapie, ze względu na dynamiczne zmiany sytuacji epidemicznej, pełna jego ocena nie jest możliwa.

Analizując zapotrzebowanie Spółki pod kątem utrzymania ciągłości produkcji pod względem podstawowych komponentów, Spółka ma zagwarantowane dostawy z krajów takich jak: Austria, Finlandia oraz rynek krajowy, które odbywają się planowo. Spółka odczuwa bieżące zakłócenia dostaw od kontrahentów z Włoch w związku z czasowym zamknięciem tamtejszych zakładów produkcyjnych, jednakże zostały poczynione kroki w celu pozyskania nowych kanałów dystrybucyjnych, co jednocześnie może spowodować nieznaczne zwiększenie ceny zakupu.

Aktualnie Spółka ma zagwarantowane dostawy zapewniające utrzymanie ciągłości produkcji przez kolejne dwa miesiące. Jednocześnie niektóre dostawy odbywają się z opóźnieniem, co powoduje konieczność zmiany terminu realizacji poszczególnych zamówień.

Ze względu na zmieniony tryb pracy i wynikające ze zmian przejściowe trudności, dostawy niektórych wyrobów gotowych – zwłaszcza rur izolowanych, których produkcja wymaga współpracy między kilkoma wydziałami i większej ilości operacji logistycznych – mogą być przejściowo opóźnione. Opóźnienie to powinno się zmniejszać w kolejnych tygodniach i nie powinno wpłynąć w znaczący sposób na wielkość sprzedaży w kolejnych okresach.

Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację Spółki w zakresie utrzymania ciągłości produkcji pod kątem dywersyfikacji dostaw oraz zapewnienia bezpieczeństwa załogi.

W Spółce nie odnotowano absencji chorobowej wynikającej bezpośrednio z ogłoszonego w Polsce stanu epidemii, jednak część pracowników Spółki korzysta z dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Zarząd Spółki dla zapewnienia płynnej działalności firmy podjął decyzję o wykonywaniu pracy zdalnej dla części pracowników administracyjnych.

ZKS FERRUM S.A.

ZKS FERRUM S.A. otrzymał informację od jednego z kontrahentów o wstrzymaniu realizacji niektórych prac i konieczności zawieszenia prac na czas bliżej nieokreślony w związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa przedstawiając przy tym propozycje wydłużenia terminu zapłaty należności w okresie do jednego roku. Dążąc do wcześniejszego otrzymania środków pieniężnych ZKS FERRUM S.A. planuje skorzystać z finansowania kredytowego. Zostały poczynione odpowiednie kroki w powyższym temacie.

Ponadto, w dotychczasowym okresie występowania pandemii zauważa się częściowe i chwilowe obniżenie aktywności wśród klientów. W opinii Zarządu ZKS FERRUM S.A. stan taki jest przejściowy i powinien wrócić do stanu sprzed epidemii wraz z zapowiadaniem ustabilizowaniem się sytuacji w kolejnych tygodniach. Pomimo aktualnej sytuacji klienci krajowi i zagraniczni (również z krajów dotkniętych epidemią na dużą skalę) nie podejmują decyzji, które mogłyby negatywnie wpływać na realizowane projekty, nie zauważa się również negatywnego wpływu pandemii na regulowanie bieżących należności.

Na dzień sporządzenia sprawozdania z działalności nie stwierdzono problemów w zakresie dostaw materiałów. ZKS FERRUM S.A. zauważa, że podczas epidemii kontrahenci skracają terminy płatności lub oczekują przedpłat za towary, co powoduje zmianę modelu zarządzania gotówką w spółce.

Podczas epidemii ZKS FERRUM S.A. odnotowuje absencje pracowników, co jednak nie powoduje zagrożenia wstrzymania produkcji. W ZKS FERRUM S.A. zostały wprowadzone wszelkie środki ostrożności mające na celu zachowanie jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa dla pracowników, jak np. zaopatrzenie w środki do dezynfekcji, rękawiczki jednorazowe czy przyłbice, które mają na celu ochronę personelu. Ponadto, znaczna część pracowników administracyjnych wykonuje pracę zdalnie.

Skutki pandemii w dłuższym okresie czasu są w obecnej sytuacji trudne do oszacowania, a jego wpływ na sytuację Grupy zależny będzie od licznych czynników mikro- i makroekonomicznych. Jednocześnie Grupa nie jest w stanie oszacować wpływu epidemii na rynek nieruchomości. Grupa posiada grunty i budynki wykazywane w sprawozdaniu jako nieruchomości inwestycyjne i wyceniane do wartości godziwej, w związku z tym sytuacja na rynku może mieć przełożenie na ich przyszłą wycenę.

Dalsze działania będą podejmowane przez Zarządy Spółek adekwatnie do rozwoju sytuacji i zagrożeń związanych z pandemią koronawirusa.

W związku z tym, że rozpoczęcie pandemii COVID-19 wystąpiło w 2020 r., zdarzenie to nie spowodowało korekt do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 r.

Nota 24/Inne informacje/

Grupa w 2019 roku otrzymała od kontrahenta wezwanie do zapłaty z tytułu utraconych korzyści i poniesionych kosztów w związku z reklamacją. Roszczenie zostało w całości odrzucone jako bezzasadne przez Grupę po analizie zdarzenia oraz po zapoznaniu się z wnioskami analiz przeprowadzonych przez renomowanych ekspertów. Dodatkowo Grupa posiada ubezpieczenie, które mogłoby pokryć w całości zdarzenie dotyczące nieuznanej reklamacji i w 90% potencjalną kwotę roszczenia z tytułu utraconych korzyści, zatem maksymalna ekspozycja Grupy dotycząca roszczenia mogłaby wynieść 3 mln zł. Grupa ocenia, iż ryzyko wpływu zdarzenia na przyszłe wyniki finansowe spółki jest bardzo niskie.

Nota 25 /Transakcje z jednostkami powiązаными /

DANE ZA ROK 2018

a) Saldo rozrachunków z tytułu dostaw i usług

Nazwa spółki	Należności	Zobowiązania
ROCKFORD Sp. z o.o.	61	5123
Razem	61	5 123

Saldo pozostałych rozrachunków

Nazwa spółki	Należności	Zobowiązania
WATCHET Sp. z o.o.		
- pożyczka	-	69 700
- naliczone odsetki	-	3 798
Razem		73 498

b) Przychody z wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe przychody
ROCKFORD Sp. z o.o.	695	-	-
Razem	695	-	-

c) Koszty wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe koszty
ROCKFORD Sp. z o.o.	5 200	-	-
Razem	5 200	-	-

W roku 2018 wystąpiły transakcje z podmiotami powiązаныmi w tym : Rockford Sp. z o.o., były to jednak transakcje o charakterze rynkowym, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez te spółki.

W okresie od stycznia do lutego 2018 wystąpiły również transakcje z Grupą ArcelorMittal. Wartość zakupów wyniosła 6 078 tys. zł, a sprzedaży 731 tys. zł.

DANE ZA ROK 2019

a) Saldo pozostałych rozrachunków

Nazwa spółki	Należności	Zobowiązania
WATCHET Sp. z o.o.		
- pożyczka	-	69 700
- naliczone odsetki	-	8 558
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych		
- pożyczka	-	27 458
- naliczone odsetki	-	1 536
Razem	-	107 252

b) Koszty wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Pozostałe koszty	Koszty finansowe
WATCHET Sp. z o.o.	-	-	5 780
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	-	-	1 535
Razem	-	-	7 315

Nota 26 /Dane dotyczące wynagrodzenia i pożyczki dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej/

Wynagrodzenie brutto Zarządu Spółki za 2019r. wyniosło 851,9 tysięcy złotych, w tym:

- Krzysztof Kasprzycki - Prezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 335,0 tys. zł
- Honorata Szlachetka - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 218,6 tys. zł
- Łukasz Warczyk - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 298,3 tys. zł*

*w Zarządzie do dnia 11.10.2019 r.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej za 2019 r. wyniosło 307,6 tysiące złotych, w tym:

- Andrzej Kasperek - wynagrodzenie w kwocie 68,1 tys. zł;
- Marek Warzecha - wynagrodzenie w kwocie 86,6 tys. zł
- Andrzej Szumański - wynagrodzenie w kwocie 68,1 tys. zł
- Wiesław Łatała - wynagrodzenie w kwocie 33,6 tys. zł (od 28.06.2019)
- Aleksander Wlezień - wynagrodzenie w kwocie 16,8 tys. zł
- Krzysztof Wilgus - wynagrodzenie w kwocie 34,4 tys. zł (do 28.06.2019)

Wynagrodzenie brutto Zarządu Spółki za 2018r. wyniosło 654,1 tysięcy złotych, w tym:

- Krzysztof Kasprzycki - Prezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 216,0 tys. zł
- Honorata Szlachetka - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 143,7 tys. zł*
- Łukasz Warczyk - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 31,2 tys. zł**
- Grzegorz Kowalik - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 81,6 tys. zł***
- Włodzimierz Kasztalski - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 181,6 tys. zł****

* w Zarządzie od 07.2018 r.

**w Zarządzie od 12.2018 r.

***w Zarządzie do 03.2018 r.

****w Zarządzie do 07.2018 r.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej za 2018 r. wyniosło 379,6 tysiące złotych, w tym:

- Tomasz Ślęzak	- wynagrodzenie w kwocie 41,2 tys. zł (do 06.2018r.);
- Martyna Goncerz-Dachowska	- wynagrodzenie w kwocie 40,7 tys. zł (do 06.2018r.);
- Sławomir Bajor	- wynagrodzenie w kwocie 32,4 tys. zł (do 06.2018r.);
- Marcin Mosz	- wynagrodzenie w kwocie 32,4 tys. zł (do 06.2018r.);
- Tomasz Plaskura	- wynagrodzenie w kwocie 32,4 tys. zł (do 06.2018r.);
- Mariusz Mirosławski	- wynagrodzenie w kwocie 32,4 tys. zł (do 06.2018r.);
- Andrzej Kasparek	- wynagrodzenie w kwocie 64,3 tys. zł;
- Marek Warzecha	- wynagrodzenie w kwocie 40,4 tys. zł (od 06.2018r.);
- Andrzej Szumański	- wynagrodzenie w kwocie 31,7 tys. zł (od 06.2018r.);
- Krzysztof Wilgus	- wynagrodzenie w kwocie 31,7 tys. zł (od 06.2018r.);

W analizowanym okresie nie udzielono pożyczki żadnemu członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej.

Nota 27 / Informacja o umowach zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych /

W dniu 30 lipca 2018 roku Grupa podpisała z Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie umowę o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych za okres od 1 stycznia 2019 do 30 czerwca 2019 oraz od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku. Łączna wartość wynagrodzenia za usługi określone ww. umową wyniesie 129 tys. zł.

Nota 28 / Zatwierdzenie sprawozdania finansowego/

Zarząd "FERRUM" S.A. oświadcza, że z dniem 28 kwietnia 2020 r. zatwierdza niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Nota 29 / Działalność zaniechana/

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 30 / Informacje dotyczące segmentów działalności/

Zarząd analizuje segmenty poprzez pryzmat poszczególnych jednostek na podstawie sprawozdawczości finansowej. Wyróżnione zostały 3 segmenty:

- segment rur – produkty oferowane przez FERRUM S.A. oraz Rockford Sp. z o.o.
- segment konstrukcji stalowych – produkty oferowane przez ZKS Ferrum S.A.
- pozostałe segmenty

Segmenty sprawozdawcze zostały zanalizowane na poziomie zysku brutto ze sprzedaży.

Informacja dotycząca klientów generujących znaczące przychody została opisana w punkcie 8c sprawozdania.

Grupa Kapitałowa FERRUM S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Segmenty branżowe Grupy 31.12.2019	Segment rur	Segment konstrukcji spawanych	Pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana
Sprzedaż ogółem	376 148	72 996	282	449 426
Zysk z działalności operacyjnej	-582	5 988	83	5 489
Wynik przed opodatkowaniem	-11 283	4 922	118	-6 243
Amortyzacja	9 796	3 717	30	13 542
Aktywa segmentu	311 172	87 134	3 629	401 935
Zobowiązania segmentu	221 414	59 096	195	280 705

Segmenty branżowe Grupy 31.12.2018	Segment rur	Segment konstrukcji spawanych	Pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana
Sprzedaż ogółem	269 588	73 063	10 520	353 171
Zysk z działalności operacyjnej	-6 212	10 798	832	5 418
Wynik przed opodatkowaniem	-14 682	9 676	831	-4 175
Amortyzacja	10 296	3 039	-	13 335
Aktywa segmentu	245 377	79 871	1 929	327 177
Zobowiązania segmentu	161 704	36 690	21	198 415

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
28 kwietnia 2020 r.	Krzysztof Kasprzycki	Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	
28 kwietnia 2020 r.	Honorata Szlachetka	Wiceprezes Zarządu Dyrektor ds. Finansowych	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
28 kwietnia 2020 r.	Alicja Chorzelska	Główna Księgowa	